XXVII. ÉVFOLYAM, 205. SZÁM. 1950 SZEPTEMBER 3. Vasárnap

Ara: 60 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség: DebrecenBajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kisgazdapárt helyiségénél) félemelet. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

A szovjet küldöttség védelmezi a béke és a biztonság megszilárdítását célzó javaslatait a Biztonsági Tanácsban

Szeptember 1-én a Biztonsági Tanácsa Jebbnek Anglia képviselőjének elnökletével ült össze.

Az ideiglenes napirendre a következő kérdéseket tűzték:

a koreai kérdés, fegyveres behatolás Taivan (Formoza) szigetére és Kína területének bombázása légierők által.

A koreai kérdés vitája során **Malik** a Szovjetunió képviselője rámutatott arra, hogy augusztus folyamán a Biztonsági Tanács három nem hivatalos ülést és 14 hivatalos ülést szemelt mindkét fél meghívása kérdésének. — Ez ülések során, az USA delegációja és az USA hívei megtagadták a koreai kérdés békés rendezéséhez vezető megoldás elfogadását. Csak a lisziinmani küldött meghívására fordítottak gondot. A szovjet küldöttség továbbra is kitart a kérdés igazságos megoldására irányuló álláspontja mellett. A szovjet küldöttség véleménye szerint még mindig lehetséges megegyezésre jutni a Tanács tagjai között mindkét fél meghívásáról.

Malik a továbbiakban rámutatott: hogy a norvég küldött kijelentette, hogy Észak-Korea képviselője meghívásának kérdését csak sokkal későbbi stádiumban lehet megvitatni, amikor a „rendőri akciók" befejezése után, a koreai kérdés békés rendezésének problémáját vizsgálják meg.

Mindannyian tudjuk — hangoztatta Malik — mik ezek a „rendőri akciók", amelyekre Truman több mint tízmilliárd dollárt és a legjobb típusú fegyverekkel felszerelt katonák százezreit kérte.

Malik ezután leszögezte, hogy a mindkét fél meghívására vonatkozó javaslatot elutasították és megállapította, hogy az USA-küldöttség makacssága miatt a Biztonsági Tanács 14 ülésén nem tudott kijönni a zsákutcából.

Ezután megtörtént a szavazás: a Tanács kilenc szavazattal támogatta Jebb határozatát, miközben Malik ellene szavazott és Jebb maga tartózkodott a szavazástól.

Malik újabb felszólalásában hangsúlyozta, hogy

Truman délben adott ki rendeletet a koreai amerikai katonai beavatkozásról és az USA csak később a nap másik felében kényszerítette a Biztonsági Tanácsra a szankciókról szóló törvénytelen határozatot.

Malik megkérdezte, milyen joga volt a Biztonsági Tanácsnak megtagadni Észak-Korea meghívását? Csak az USA ellenzése — mondotta Malik — akadályozza ezt a meghívást. A Tanács elutasító álláspontjának nincs semmiféle törvényes alapja.

Augusztusban a szovjet küldöttség több olyan javaslatot terjesztett elő, melynek célja a béke és biztonság ügyének megszilárdítása és szándékában van védelmezni ezeket a javaslatokat.

Jebb, Anglia képviselőjének minőségében elhangzott felszólalása után a Tanács megejtette a szavazást és elutasította a Szovjetunionak mindkét fél meghívásáról szóló javaslatát, miközben a Biztonsági Tanács két tagja — a Szovjetunió és Jugoszlávia — a javaslat mellett, nyolc tagja ellene szavazott. Egyiptom pedig nem vett részt a szavazásban.

Ezután Jebb átadta a szót Csen, liszinmani küldöttnek akinek félórás beszéde tele volt a Szovjetunió és a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság kormánya ellen irányuló rágalmakkal.

Annak a határozatnak elfogadása után, hogy a következő ülést szeptember 5-re, keddre tűzik ki, a pénteki ülés véget ért.

FRANCO ÉS MONTGOMERY TALÁLKOZÁSA A SPANYOL HATÁRON

Páris: Az United Press amerikai hírügynöksége jelentette, hogy Franco a pireneusi határon „ellenőrző körutat tart". Ezzel egyidejüleg Montgomery a nyugati unio fontaineblaui vezérkarának főnöke „rangrejtve" ugyancsak a pireneusi határra utazott. Körútja során ellátogatott számos délfranciaországi városba, ahol felkeresi a légi szállítású csapatok főparancsnokát.

JUGOSZLÁV REPÜLŐGÉP UJABB HATÁRSÉRTÉSE ALBÁNIA FÖLÖTT

Tirana: A belgrádi fasisztáék folytatva ellenséges politikájukat, egyre újabb kihívást követnek el Albánia ellen. A belgrádi fasiszta kormány egyik repülőgépe augusztus 26-án 1.30 órakor Koplik fölött elrepült és néhány kör leírása után visszatért a jugoszláv légitérbe.

Általános offenzivát indított a koreai néphadsereg

Tokió: A Reuter jelenti: Szombaton hajnalban az északkoreaiak újból megkezdték offenzívájukat a déli part mentén. — A harckocsik vezetésével megindult támadás a 25. amerikai gyaloghadosztályt érte amely a Puszanba vezető utakat „védelmezi".

Az AFP jelenti: A 8. hadsereg Tokióban kiadott jelentése megállapítja, hogy az ellenség általános offenzívája a nyugati front ellen pénteken a Naktong-folyó feletti részétől egészen keletig, a Nam-folyó torkolatáig terjed. — A folyótorkolat észak-keleti részén „egy ellenséges behatolások történtek".

A front első vonalaiból érkező jelentések szerint az északkoreaiaknak az éjszaka folyamán ismét sikerült átjönni a Naktong-folyón és továbbra is nyomást gyakorolnak a 2. hadosztály állásaira. Az északkoreaiak szombaton reggel újabb támadást indítottak Maszan nyugati szektorában és az itt harcoló amerikai ezred tűzerejét és műszaki erőit „visszavonulásra kényszerítették".

A Reuter jelenti: Az északkoreai erősítések tovább özönlenek keresztül a Nam-folyón. A Naktong kanyar körzetében az északkoreaiak 13 mérföldre állnak a Fegu Puszannal összekötő létfontosságú útvonaltól és felgörgetéssel fenyegetik a 2. amerikai gyaloghadosztály arcvonalának maradványát a Csangjong-út mentén. Az északkoreaiak szombaton több mérföldet nyomultak tovább és veszélyeztetik azt az utat amely összeköti a déli part védőit a 2. gyaloghadosztály zömével Jongsan közelében. — Északkoreai csoportok Hamannál „több mérföldre beszivárogtak" az offenzíva során és a mögöttes területeken tüzelnek az amerikai utánpótlási oszlopokra.

Az AFP és a Reuter jelentése szerint MacArthur tájékoztató hivatala visszatartotta a részletes jelentéseket a Koreában jelenleg folyó „válságos csatáról".

A koreai néphadsereg csapatai folytatják előrenyomulásukat

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság néphadseregének főparancsnoksága által kiadott legutolsó jelentések arról számolnak be, hogy a néphadsereg egységei valamennyi fronton folytatják kemény harcukat az amerikai és a Li Szin-Man-féle csapatok ellen. A keleti partvidéken vívott harcokban a néphadsereg egységei szétzúzták az ellenség több mint két zászlóalját és sok hadianyagot zsákmányoltak.

A déli partvidéken a néphadsereg csapatai tovább nyomulnak előre, hatalmas csapásokat mérve az amerikai és Li Szin-Man-féle csapatokra, amelyek a légierő és tengerészeti tűzérség támogatásával dühödt ellentámadásokat indítanak és próbálják megállítani a néphadsereg támadásait.

Augusztus 31-én az ellenség sikertelenül próbált partraszállni Csindo (Cindo) szigetén, a déli partvidék közelében.

A néphadsereg egységei összpontosított tűzzel megsemmisítették az ellenség nagyobb csapategységeit. Ez alkalommal megsemmisítették az ellenségnek 150 katonáját és tisztjét, 50 főt foglyul ejtettek, egy ellenséges hajót elsüllyesztettek. Sok nehéz és könnyű löveget, puskákat, hadifelszerelést ejtettek zsákmányul.

A Csecsudo (Szasziu) szigetén működő partizánok támogatják a néphadsereg előnyomulását, fokozzák tevékenységüket. A sziget északi részén fekvő Csecsu város körzetében működő partizánok hirtelen megtámadták a Li Szin-Man-féle rendőregységeket, megsemmisítettek több mint 150 rendőrt, sok fegyvert és harcieszközt zsákmányoltak.

Augusztus 30-án a néphadsereg légvédelmi tűzérsége három amerikai repülőgépet lőtt le Phenjan körzetében és egy amerikai repülőgépet Nampho (Tinnampo) körzetében.

A világ népei követelik, hogy azonnal vessenek véget az amerikai imperialisták koreai szennyes gaztetteinek

A világ népeit átfogó békemozgalom élén a Szovjetunió dolgozói járnak. Azokhoz a sürgönyökhöz amelyeket a Biztonsági Tanácshoz intéztek a világ minden sarkából — csatlakozásuk az amerikaiak Koreában elkövetett gaztettei ellen — most a szovjet zeneszerzők szövetségének tiltakozó távirata is csatlakozott. A távirat leszögezi hogy az egész haladó emberiség előtt világos, hogy az USA uralkodó körei jogtalanul takargatják az ENSz lobogójával agressziójukat, valójában saját uralmi terveiket akarják megvalósítani. A táviratot a legnevesebb szovjet zeneszerzők írták alá. Az amerikaiak koreai beavatkozása ellen táviratban tiltakoztak még a szovjet tudományos intézetek, az építészszövetség, valamint számos más tömegszervezet is.

A lengyel dolgozók a munkafrontján vállalt kötelezettségeik teljesítése mellett anyagilag is támogatják Korea szenvedő polgári lakosságát. Eddig több mint 191 millió zlotyt gyüjtöttek Lengyelországban erre a célra.

A közelkelet államainak dolgozói — Perzsia, Egyiptom, Irdia lakossága — akiket közelről fenyegetnek az Egyesült Államok gyarmati politikájának egyre agresszívebb eszközei, a koreai támadás óta megerősítették békemozgalmukat.

A japán munkásokat, de különösen a kikötők dolgozóit amerikai katonai ellenőrzés alatt kényszerítik a koreai háború kiszolgálására. A kikötőmunkások a katonai ellenőrzés ellenére is tiltakoznak a koreai agresszió ellen és lassítják munkatempójukat. Jokahama kikötőjében június hónapban egy amerikai katona hadianyagrakodás közben három japán rakodómunkást megölt.

INTERVENCIÓS HADERŐT SZERVEZ A BELGA LAKÁJKORMÁNY

Brüsszel: Pholien, belga miniszterelnök rádióbeszédében jelentette be azokat az intézkedéseket, amelyeket a kormány az amerikaiktól paranesolt nyugateurópai támadó haderő belga kontingensének megerősítése érdekében el akar fogadtatni a képviselőházzal. Ezek a következők:

1. Intervenciós haderő létesítése, amelyet azonnal alkalmazni lehet az imperialista támadók megerősítésére,

2. tartalékhadosztályok előkészítése,

3. a katonai szolgálati idő felemelése.

A kormány — mint ahogy a miniszterelnök bejelentette, teljes mértékben számít a jobboldali szociáldemokrata párt támogatására a katonai előkészületek fokozásának kérdésében.

A GÖRÖG MONARCHO-FASISZTÁK SZÁRAZFÖLDI CSAPATOKAT KÜLDENEK KOREÁBA

Athén: Venizelosz a monarchofasiszta görög miniszterelnök szombaton hivatalosan közölte hogy a görög kormány elhatározta hogy szárazföldi csapatokat bocsát a koreai amerikai agresszió támogatására.

„Megvédjük a békét"-mozgalom Országos Tanácsának felhívása

A hős koreai nép szabadságharcát, győzelmeit, egész dolgozó népünk mély testvéri együttérzéssel és szolidaritással fogadta. A szolidaritásnak egyik tettekben megnyilvánuló kifejezése a koreai szabadságharcosoknak küldendő baráti csomagakciója.

Felhívjuk a békevédelmi bizottságok figyelmét arra, hogy a csomagutalványokat vidéken, a megye területén lévő nagyobb üzemek, hivatalok, a megyei békeirodán vehetik át. Községekben a megyei békebizottság tagjai juttatják el az utalványokat a községi jegyzőnek. A jegyzők a békebizottsági tagoknak adják át az utalványt.

Az aláírt szelvényeket és a pénzt ugyanoda kell visszajuttatni, ahol a szelvényeket kiadták. A megyei békeirodák az összegyűjtött utalványokat postán a „Megvédjük a Békét" mozgalom Országos Tanácsának titkárságára, — Budapest, V. Vecsei út. 3. I. 1 — hetenként küldjék el. Az összegyűjtött pénzt pedig a 250.200 sz. „Országos Békevédelmi Bizottság koreai baráti csomagakció, Budapest" c. csekkszámlára fizessék be. A szeretetcsomagutalvány három részből áll, amelyből a harmadik rész marad az utalvány vásárlójánál, a másik kettő a csomagba kerül.

A „Megvédjük a Békét" mozgalom Országos Tanácsa.

Rendelet az 1950-51 évi sertéshízlalási és átadási kötelezettségről

A belkereskedelmi miniszter rendelettel szabályozza az 1950—1951. évi gazdasági év sertéshízlalási és átadási kötelezettséget. A rendelet szerint sertéshízlalásra és átadásra kötelesek mindazok a gazdálkodók akik mezőgazdaság-fejlesztési járulékot fizetnek.

A gazdálkodó sertéshízlalási és átadási kötelezettségének mértéke általában a tavalyival azonos. A hízlalásra és átadásra köteles gazdálkodó a folyó gazdasági évben annyi sertést köteles hízlalni, amennyinek együttes élő súlya a sertéshízlalási és átadási kötelezettségének megfelel. Egy-egy sertésnek élősúlyban legalább 130 kg-nak kell lennie.

A sertéshízlalási és átadási kötelezettséget hízott sertés, továbbá árpa és kukorica és bizonyos esetekben zsír átadásával is lehet teljesíteni. A rendelet lehetővé teszi, hogy indokolt esetben saját tenyésztésű sertés hiányában nem saját tenyésztésből származó, de saját hízlalású sertéssel is lehessen teljesíteni az átadási kötelezettségét, akinek erre a járási, vagy a városi tanács végrehajtó bizottsága engedélyt ad.

A sertéshízlalási és átadási kötelezettség teljesítésére szánt hízott sertést 1950 október 1-től 1951 március 1-ig terjedő időben kell átadni az állatforgalmi vállalatoknak. A hízott sertés helyett beadásra kerülő zsírt október 1-től február 28-ig, az árpát és kukoricát pedig 1950 október 1-től december 31-ig kell a községi zsírgyűjtőhöz, illetve az állami terménybegyűjtőhöz beadni.

A rendelet szerint a hízlalásra és átadásra köteles gazdálkodó kötelezettségének teljesítése előtti magánfogyasztás céljára — a háztartáshoz tartozó személyek számára való tekintet nélkül — csak egy sertés vágására kaphat sertésvágási engedélyt.

— Hirdetmény. A földmüvelésügyi miniszter rendelete értelmében az ingatlan müvelője tartozik az 1950. évben termelt kukorica burgonya, cukor és takarmányrépa termését legkésőbb október 31 napjáig letörni, kiszedni és betakarítani míg a naprafogó és ricinus termését októberhó 15. napjáig. E végső határidőn belül a termelőkre az a határidő kötelező, amit a megyei tanács végrehajtó bizottsága, illetőleg — szerződéses termelés esetén — a termeltető vállalat községenként és városonként a helyi viszonyoknak megfelelően elkészített ütemtervben megjelöl. Az aratási és szedési, illetőleg betakarítási munkálatokat akként kell megszervezni, hogy az összevel elvetésre kerülő növények talajelőkészítési munkálatait, mind pedig az őszi mélyszántás határidőre akadálytalanul elvégezhető legyen. — Ha a mezőgazdasági ingatlan müvelője aratási, szedési illetőleg betakarítási kötelezettségének vonóerő vagy felszerelési tárgy hiányában nem tud eleget tenni, köteles a városi tanács végrehajtó bizottságának írásban bejelenteni. A rendelet végrehajtását a megyei tanács végrehajtó bizottsága ellenőrzi. Az, aki a rendeletet be nem tartja kihágást követ el, 6 hónapig terjedhető elzárással vagy 24.000 forint pénzbüntetéssel büntetendő. Debrecen városi tanácsa végrehajtó bizottságának V. Mezőgazdasági Osztálya.

A burgonyára szeptember 20-ig lehet szállítási szerződést kötni

A gabona- és a kukoricaszállítási szerződések kötéséhez hasonlóan a földművesszövetkezetek burgonya szállítására is kötnek szerződést a parasztsággal.

A belkereskedelmi minisztérium közli, hogy mindazok a termelők, akik szeptember 20-ig burgonyaszállítási szerződést kötnek és a Gülbaba-burgonyát pedig november 20-ig a földművesszövetkezetnek leszállítják, mázsánként a Gülbabánál 3 forint, Ellánál 2.40 forint, Krügernél 1.60 forint prémiumot kapnak a mázsánkénti áron felül.

Ezenkívül a szerződésben vállalt burgonya szeptember 20-ig történő leszállítása esetén minden egy mázsa burgonya után 10 kg korpát kaphat a termelő a hatóságilag megállapított áron. A szerződés megkötésekor a lekötött burgonyamennyiség értékének 10 százalékát készpénzben előlegként azonnal megkapja a szerződéskötő.

A kukorica búzaértéke

Módosították a kukoricabeadás határidejét

A belkereskedelmi miniszter rendelete értelmében az állami terménybegyüjtőhöz „A" és „B" vételi jegyre beadott kukorica az 1950—51. évi terménybeadási kötelezettség teljesítésében a következő átszámítási érték szerint számít be:

100 kg. 15 százalékos víztartalmú morzsolt kukorica = 77 búza kg.

100 búza kg = 130 kg. 15 százalékos víztartalmú morzsolt kukorica.

A rendelet szerint a kenyérgabona és takarmánybeadási kötelezettség teljesítésére szükséges tukoricát a törés befejezésétől számított nyolc nap alatt, legkésőbb azonban 1950 november 1. napjáig kell az állami terménybegyüjtőhöz „A", vagy „B" jelű vételi jegyre beadni.

KIS ISMERETTERJESZTŐ

Az emberi nyelv és a beszéd

A „Debreczen" nemrég a természettudományi kutatás mai elért eredményei alapján ismertette az ember származását. Míg azonban az ember odáig eljut, ahol ma, a XX. században van, nagy utat kellett megtennie. Ezen az uton legelsőnek segítője a nyelv volt, az a képessége, hogy a beszéd segítségével meg tudta magát értetni embertársával. Igaz, hogy minden magasabb rendű, társas életet élő állatnak is vannak eszközei erre: az éneklő madár dalával szólítja magához párját; a oló nyerít, ha társát megálja; a kutya ugató hangjával fejezi ki akaratát. Ezek azonban mind tökéletlen kifejező eszközök. Mert teljesen csak az ember tudja érzemeit gondolatait, akaratát kifejezni; egyedül ő használ erre a célra artikulált, azaz tagolt hangcsoportokat, melyekből egy csodálatosan bonyolult és finom szervezet: a nyelv keletkezik.

A nyelv eredetének kérdése a tudomány legnehezebb, de egyben legérdekesebb és talán leggyakrabban tárgyalt kérdései közé tartozik. A gondolkodó ember a legrégibb idők óta foglalkozott vele, mert mihelyt Ikarus repülni tud, mindjárt a népba akar repülni. Nem érdektelen itt megjegyeznünk, hogy minden tudomány élenjárói: a szovjet tudósok a legnagyobb és legeredményesebb kutatásokat folytatják e téren. Hogy mennyire a vérében van a szovjet embernek a tudományszeretet, mutatja az, hogy nemrég a Pravda-ban — tehát egy napilapban — nagy nyelvtudományi vita folyt le, melynek során a böles Sztáliné volt a döntő utolsó szó, azé a csodálatos férfiúé, aki világjelentőségű politikai elfoglaltsága dacára a tudományos szakirodalom tökéletes ismeretében tudott tisztázni egy elvont tudományos kérdést.

2 oldal

ezekre vonatkozó fontos kérdéseket, melyek a nagy szovjetnyelvészek, Marr-nak az elméletére vonatkoznak. Leghosszabb ideig uralkodott az az elmélet, hogy az összes nyelvek — mintegy 1000—1500 — egy ősnyelvből származtak. A bibliai Bábel a bábeli nyelvzavar előtt az emberiség egynyelvű volt, sőt a mi Horváth Istvánunk, a történetíró (1784—1846) azt tanította, hogy Ádám és Éva a paradicsomban magyarul társalogtak és a magyart beszélték Perzsiában, Görögországban, Itáliában stb. A komoly tudomány persze megállapítja, hogy a ma beszélt nyelvek egységes és közös eredete (monogenesis) mégsem vehető nem volna épen lehetetlen, de az a nagy baj, hogy az eredeti egység, még ha megvolt is valaha, természettudományilag teljességgel és végképen kimutathatatlan.

Az évezredek óta folyó kutatásnak, amely a nyelv eredetének kérdését iparkodnék megfejteni, általában nem sok látható eredménye van még manapság sem. Egyelőre azonban nagy a valószínűsége annak, hogy miként a ma élő emberfajok több ősi csoportra vezethetők vissza, úgy az emberi nyelvek is több u. n. alap- vagy ősnyelvnek mindmáig általakult formái, nyelvjárásai. Azt a nyelvet pl., mely nyelvemlékekben nem maradt ránk, de amelyből a mai orosz és nyelvjárásai keletkeztek, óorosz vagy ősoroszának (praruszki jazyk) mondjuk; sokáig az egyházi szláv az orosz irodalom nyelve, míg Lomonoszov ezt demokratizálta, vagyis közel hozta az élő nyelvhez (a 18. században), melyet egészen tisztán használ a nagy meseíró Krilow (19. sz. első fele). Ma nincs csak egyetlen nyelv, amikor a vasút, az autó, a repülőgép gyorsan közel hozza egymáshoz, az embereket és népeket, termékeket, akadályok választották el egymástól?

(Folyt. köv.)

A nép kölcsöne visszatérül

A dolgozók mindenütt megkapták, vagy ahol lemaradás volt, rövidesen meg fogják kapni az ötéves tervkölcsön kötvényeit és még ebben a hónapban megtörténik több mint 30 millió forint értékű kötvény kisorsolása. A sorsolás félévenként ismétlődik, mindaddig, amíg mindenki teljes egészében visszakapja a jegyzett összeget.

A nép kölcsöne tehát közvetlenül is visszatérül a dolgozóknak, de még inkább közvetve, az ötéves terv beruházásai és létesítményei útján. A dolgozók a kötvények átvételekor joggal hangoztatták, hogy mindenképpen nyertesei a sorsolásnak, hiszen már az ötéves terv első esztendejében a munkáslakások építése, az üzemek bővítése, a közlekedés gyorsítása terén és ebben az elszámolhatatlan sok intézkedésben, ami mind a dolgozók életét könnyíti, szépíti és gazdagítja — már visszakapták a néphatalom államának nyujtott segítséget.

Mindannyian emlékezünk még, hogy a tervkölcsön jegyzésének sikere egy évvel ezelőtt a dolgozó magyar nép olyan lelkes egységéről tanuskodott, amilyen egységbe csak valóban nagy nemzeti ügy tud összekovácsolni egy érett, öntudatos, céljait ismerő közösséget. Ugy történt, ahogy Rákosi Mátyás mondotta: a kölcsön jegyzésében résztvett hazánk minden hü fia. Munkások és parasztok, a néphez hü értelmiségiek és kisemberek egyaránt versenyben siettek felajánlani a fizetésükhöz mért legnagyobb összeget, valamennyien mélyen átérezve azt, amit sokan ki is mondtak: „Adok a demokráciának, amelytől eddig csak kaptam."

A dolgozó milliók kezdettől fogva egyszerű pénzügyi kérdésnél többet láttak a tervkölcsönben. A kormány felhívásából kiérezték, hogy alkalom kínálkozott újra hűséggel kiállni a népi demokrácia mellett, amely minden intézkedésével és vívmányával, minden tervével és alkotásával a dolgozók jogait védi, hatalmát erősíti, jólétét segíti elő. Alkalom volt a tervkölcsönjegyzés arra, hogy a dolgozó magyar nép igent mondjon azokra a lehetőségekre, amelyeket az ötéves terv soha nem ismert bőséggel kínál elé, alkalom arra, hogy népünk kinyilvánítsa eltökélt szándékát: továbbra is a békés alkotómunka útján akar haladni s nemcsak jó munkával, hanem a néphatalom államának adott kölcsönnel is elő akarja mozdítani országépítő ötéves tervünk sikeres végrehajtását.

Az elmúlt esztendő megmutatta, hogy a dolgozó magyar nép jól döntött, amikor követte legjobb fiainak útmutatását és az ország újjáépítése után az új ország építésében is saját erejére támaszkodik. Korábban elképzelhetetlen eredményeket értünk el egy év alatt az ipari termelésben, mezőgazdaságunkat nagy lépésel viszi a korszerű nagyüzemi gazdálkodás felé a termelőszövetkezeti mozgalom terjedése, kulturális forradalmunk hónapról-hónapra mind szebb győzelmeket arat és a Magyar Népköztársaság ma már erős bástya a világot átfogó béke-arcvonalon. A két dolgozó nép önmagának nyujtott kölcsöne is hozzájárult eredményeink kivívásához s ugyanaz a bizalom és lelkesedés, amely diadalra vitte a tervkölcsön ügyét, fokozza helytállásunkat most és a jövőben az építő munka és a békebarc kettős arcvonalán.

A tervkölcsön törlesztési sorsolásai

Az ötéves tervkölcsön sorsolási tervezete, — melyet minden kötvénytulajdonos áttanulmányozhatott a részére kiadott nyereménykötvények hátlapján — kétféle sorsolást ír ki a nyereménykötvényekre. Ezek mind részt vesznek a nyereményhúzáson, mint törlesztési sorsoláson. Mindkettőre évenként kétszer kerül sor.

A törlesztési tervezet ütemszerűen gondoskodik a kötvények névértékének visszaváltásáról. A törlesztési sorsoláson kihúzott kötvények névértékükben kerülnek beváltásra, vagyis öt év alatt az összes kötvényjegyzők visszakapják a tervkölcsönre jegyzett pénzösszegeiket. Emellett azonban valamennyi nyereménykötvény résztvesz a sorsolásban is, ahol félévenként minden számillió forint értékű kötvényre csaknem ötmillió forint értékű nyereményt osztanak ki. A legkisebb nyeremény 300 forint, tehát 50 százalékkal nagyobb, mint egy egész nyereménykötvány névértéke. A nyeremények a tőketörlesztést is magukban foglalják, tehát a nyereménnyel kihúzott kötvények a törlesztési sorsolásban már nem vesznek részt.

Halálra ítéltek egy gyilkos kulákot

Az államvédelmi hatóság augusztus 31-én őrizetbe vette Susán Gábor kulákot, aki aki augusztus 30-án, szerdán Szalmatércsen (Nógrád m.) állati kegyetlenséggel megölte Oláh Mártont, a helyi földművesszövetkezet ügyvezetőjét.

Susán Gábor 132 holdas kulák fia, állandóan izgatott a demokrácia ellen, ami miatt már eljárás is volt folyamatban ellene. Az utóbbi időben is állandóan gyalázta azokat a dolgozó parasztokat, akik termelőszövetkezetbe akartak belépni és több ízben megfenyegette Oláh Mártont hogy elteszi láb alól, ha továbbra is a termelőszövetkezeti csoport alakításán dolgozik. Apját, Susán Jánost augusztus 2-án a balassagyarmati megyei bíróság hét hónapi börtönre ítélte, mert zsizsikes gabonát szolgáltatott be.

Augusztus 30-án éjjel Susán Gábor megleste a hazafelé tartó Oláh Mártont, feltartóztatta, durván bántalmazta, gyalázta a termelőszövetkezeti csoportot, majd neki rontott és késsel agyonszúrta.

A gyilkos kulákot a budapesti büntetőtörvényszék rögtönítélő tanácsa szeptember 1-én megtartott tárgyaláson halálra ítélte. A halálos ítéletet végrehajtották.

A katolikus papok országos békebizottságának ülése

Szeptember 1-én a katolikus papok országos békebizottsága ülést tartott. Az ülést Horváth Richárd dr a következő szavakkal nyitotta meg:

Főtisztelendő Urajm!

Tele van a szívünk örömmel, hogy egyik nagy célkitűzésünk, ami hatalmasan közrejátszott mozgalmunk elindításában, a magyar püspöki kar és a Magyar Népköztársaság kormánya között létrejött. A megegyezés azt bizonyítja, hogy azoknak lett igazuk, akik ezt a mozgalmat kezdeményezték. Sőt abban hogy a megegyezés létrejött része van ennek a papi békemozgalomnak is. Ezzel milliók régi vágya és kívánsága valósult meg. Bizonyára meghozza majd azokat a gyümölcsöket amelyeket dolgozó népünk vár tőle. Ezzel a megegyezéssel nagy lépést tettünk előre a népünk számára oly szükséges belső béke megszilárdítása útján.

Köszönetünk és bizalmunk a kormány iránt

A püspöki kar felé igérjük, hogy minden erőnkkel és minden jószándékunkkal támogatni fogjuk abban hogy népünk javát és a lelkek üdvösségét szolgáló megállapodás végrehajtása minél nagyobb és szebb eredményre vezessen. **Köszönetünket és bizalmunkát fejezzük ki a Magyar Népköztársaság kormánya iránt, hogy megértéssel és jóindulattal viseltetik a katolikus egyház érdekei a katolikus dolgozók hithűsége és hagyományhűsége iránt.** Ismételten kifejezést adunk annak hogy állampolgári kötelességeinket ezután is lelkesedéssel és áldozatkészséggel fogjuk teljesíteni.

Örömmel állapítjuk meg, hogy kitűzött feladataink egyike ennek az egyezménynek létrejötte éppen egy hónappal országos értekezletünk után valósult meg. Közben abból a magból amely 35 magyar katolikus nap első megnyilatkozásából lett, terebélyes fa kezd kifejlődni. Augusztus 1-én még csak 430-an voltunk, akiknek egyrésze talán nem is volt teljesen tisztában mozgalmunk jelentőségével. Ma már az állandóan folyamatban lévő csatlakozások révén ez a szám meghaladja a hatszázat és a katolikus papság mozgalma a magyar dolgozó nép szociális fejlődésének szolgálatában valamint az emberiség békéjének a megteremtéséért folyó harcban egyre szélesebb és egységesebb lesz.

Mi akarunk lenni a megegyezés élő lelkiismerete. Mi akarunk lenni megvalósulásának egyik fontos és nélkülözhetetlen segítő és szolgálatkészsége. Ez lesz a mi munkánk talán még nehezebb, de ugy akkor még fontosabb része is. Ha e megegyezéssel, mint erős eszközzel és hatalmas lehetőséget sikerül az emberek lelkében az összhangot a hithű hivők és a hűséges hazafiak között megteremteni akkor annál nagyobb erővel tudunk nekifeküdni a külső béke megteremtése és megóvása nagy feladatának is. Mindenütt ott leszünk ahol háborús gyujtogatást kell eloltani és ahol az emberiség ellen elkövetett szörnyű bűnökkel szemben kell a keresztény lelkiismeret hangjának hathatós tiltakozását megszólaltani. Ajkunkon a béke igéi zendülnek fel és erősödnek meg és erősítenek. **És ott leszünk, ahol ez a béke épít, új országot épít, ott leszünk az ötéves terv hatalmas lendületében és kivesszük részünket csodálatos alkotásaiból.**

Ehhez kérjük a békebizottság tagjainak és mozgalmunk minden világi és minden papi hívének munkáját.

Minden pap álljon a magyar nép nagy békemozgalma mellé!

A megegyezés támogatása — és ez kötelessége minden papnak, hívőnek — azt jelenti hogy minden pap álljon oda a magyar nép nagy békemozgalma mellé, támogassa azt vegyen részt a helyi békebizottságok munkájában és csatlakozzék a papi békebizottsághoz.

Ezután Horváth Richárd bejelentette, hogy az eredetileg megválasztott bizottság a kapott felhatalmazás alapján harminc tagúra egészíti ki magát, de egyelőre csak 22 helyet töltenek be, számítva arra, hogy a mozgalomhoz még sokszázan fognak csatlakozni. Javaslatra az értekezlet a papi békebizottság tagjaiul a következőket választotta meg:

Dr Balogh István ny. plébános, Budapest, dr Horváth Richárd lelkész-tanár Budapest, Szécsy Antal helyettes érseki biztos, XIII. kerületi plébános, Sármány Ferenc plébános, Budapest, Máté János plébános Kecskemét, Miháczi József vecsési lelkész, Werner Kornél vecsési plébános, Csömös Gáspár szolnokújvárosi plébános Beresztóczy Miklós prelátus pápai kamarás Királdi Lajos esztergomi lelkész, Pollák Miklós dunapataji lelkész, Domin Károly kazári lelkész, Vértes Andor balatonföldvári lelkész, Potócs József mohácsi hitoktató, Nagy Béla gör. kat. plébános, Nyírlugos Szalma József szőregi lelkész Molnár Endre mikófalvai plébános Dávánszky Imre nyíregyházai lelkész, dr Láng Alán premontrei kanonok, Novajidrány Lukács József sátoraljaújhelyi piarista tanár Bádi Ferenc lelkész, Budapest, dr Serényi Béla lelkész Budapest.

A papi békebizottság kiegészítése után megindult a vita.

Lukács József sátoraljaújhelyi ny. piarista igazgató ezeket mondotta:

Tegnap óta sok keserűség oldódott fel bennünk. Ha 1947-ben a demokrácia gondolatától vezetve megmagyarázták volna az alkalmat a megegyezésre, az anyaszentegyház nem jutott volna oda ahol vagyunk. Hűséggel kitartunk helyünkön és mennél többet fogunk megnyerni az anyaszentegyház szolgái közül ennek a mozgalomnak, annál több eredménnyel tudjuk szolgálni a béke gondolatát, mely egyaránt érinti az állam és egyház életét.

Vértes Andor balatonföldvári lelkész: Valamennyiünknek meg kell kezdeni a munkát azon a poszton, ahová a Gondviselés állított bennünket. Nem hibázok az egyház ellen hűségben, ha a kultúrház lobogóján vagy egyebütt jelvénnyel, apostoli szeretettel, a nép iránti szeretettel megmutatom hogy a ma papja megérti a ma problémáit és legfontosabb teendőnek a béke megvédését tartjuk. Mindenütt vannak még a béke külső és belső ellenségei. Közöttünk is voltak sajnos, akik nem látták hogy a békét kell megvédenünk, nem az amerikaiak bűnét, hanem a széles tömegek boldogabb békelehetőségét.

Patócs József mohácsi hitoktató: A pécsi egyházmegyéből jelenlévő paptestvéreim nevében örömünknek adunk kifejezést, hogy megtörtént a megegyezés. Amit igértünk valóra váltjuk.

Csibánfalvi Alfonz javasolta, hogy az értekezlet a megegyezés alkalmával üdvözölje a kultuszminisztert és a püspöki kart. Vértes Andor indítványára Darvas József vallás- és közoktatásügyi miniszternek az alábbi táviratot küldték:

„A katolikus papok országos békebizottsága őszinte örömmel és új feladatokra kész lendülettel mond köszönetet Miniszter Úrnak az egyház és állam megegyezése érdekében kifejtett munkájáért. Igérjük, hogy a béke és haladás munkásai és apostolai leszünk. Köszönetünket kérjük népünk nagy vezetőivel közölni."

Grősz József kalocsai érsekhez a következő táviratot intézték:

„Érsek Ur atyai gondossága és népünk érdekeivel együttérző főpásztori szeretete létrehozta lelkünk megnyugvását az egyház és állam megegyezése érdekében kifejtett nagy munkájával. Fogadja papi szivünk hálás köszönetét és kérjük, tolmácsolja a püspöki kar tagjainak hűségünket és fokozott papi buzgóságunk igéretét."

Nagy Béla nyírlugosi görögkatolikus plébános: Augusztus 1. előtt két malomkő között őrlődtünk. Mint magyar emberek *láttuk a kormányzat erőfeszítését, a szociális reformokat, másfelől benne éltünk abban a reakcióban, amely mindent gyanakvó szemmel nézett és nem akart a történtekből semmit sem verifikálni.* A hatszázas szám bizonnyal magas számra fog rövidesen emelkedni, mert egyre többen látják az út helyességét.

Szécsy Antal: Robbanásig feszült légkörben élt eddig a papság és hívők serege is. Amikor tegnap olvastuk a megegyezést, lidérnyomásos álomtól szabadultunk meg. *Mint proletárok lelkipásztora, örülök a kormány újabb megnyilatkozásának, hogy teljes működési szabadságot enged az egyházaknak.*

Werner Kornél vecsési plébános: Fontos feladatunk a papok felvilágosítása. Becsületes helytállással akarjuk Istent, az anyaszentegyházat és a földi célokat is szolgálni.

Dr Láng Alán novajidrányi premontrei kanonok, plébános: Mikor értesülést szereztem a megegyezés létrejöttéről meghuzattam a harangokat. Megállapítottam, hogy a megegyezés nyomán **nagy megnyugvás támadt az egész faluban arra a hírre hogy meg van a béke az állam és az egyház között.**

Dr. Beresztóczy Miklós esztergomi prelátus: **Most, mikor a megegyezés megtörtént** nyugodtan dolgozhatunk azon az úton, melynek célja az egyház és állam mellett végzett munka.

Dr. Balogh István ny. plébános: Ami a gyakorlati kérdéseket illeti, minden pap tartsa magára kötelezőnek, hogy részt vegyen a békebizottságok munkájában. Szükség van arra, hogy meggyőzzük az embereket, kinyissuk a szemünket. Mi vagyunk hivatva *felvilágosítani az embereket, hogy támogassák annak a kormánynak magasztos munkáját, amely irányunkban bizalommal van és bennünket viszont támogat. Itt a kormány és a dolgozó nép érdeke teljesen kongruens.* Nem szívességet teszünk a kormánynak, hanem a magunk érdekeit szolgáljuk, amikor a kormányt törekvéseiben támogatjuk. Aki tehát komolyan veszi mindazt, amit az egyezmény tartalmaz, annak komolyan kell vennie, ennek a papi bizottságnak a működését is. Nem is akarok most már beszélni azokról, akik gyanus szemmel néznének reánk még most is. Bármit éreznének, a karaván halad, annak idején mondottam, hogy eddig nehéz volt a helyzetünk csupa gyanusítás, rágalom kísért minket. De azt is megmondtam, hogy minden csökkenni fog és eljön az idő, amikor mi leszünk többségben, azok lesznek alul, akikre most már a többség jobban néz gyanakvó szemmel, azokra, akik távoltartják magukat attól a tábortól, amely a békéért harcol.

Minden jónak, előrehaladásnak a béke az előfeltétele

Most már tisztán láthatja mindenki, hogy a stockholmi békefelhívásnak óriási eredményei vannak, láthatja az egész világra gyakorolt hatását, ez a békemozgalom kinyitotta milliók szemét és megmozgatta a tőlünk nyugatra élők lelkiismeretét is. Ha ez a békemozgalom nem volna, nagyon keveset tudnánk arról, hogy mit szenved Koreában az ártatlan dolgozó nép. De mert a békemozgalom kötelességének tartja, felrázni a világ lelkiismeretét, oda tárja az adatokat, sokszáz millió ember tudja már, hogy mi a modern háború, s jaj annak, aki ezt kezdeményezné olyan formában, hogy az atombombát, amely százmilliókra halált hoz, saját imperialista céljai érdekében igénybe vegye. Örülünk, nyugodtak vagyunk, hogy a püspöki kar ezt az álláspontot ilyen határozottan magáévá teszi. A püspöki kar számítson arra, hogy a papság vele együtt érez s én hiszem is, hogy hetek, vagy hónapok mulva nem akad egyetlen magyar katolikus pap, aki távoltartja magát ettől, a mi mozgalmunktól, ettől az elsősorban keresztény feladattól.

Ne legyünk könnyelműek annak a kérdésnek megítélésében sem, van-e valaki, aki háborút akar, van. Mégpedig határainkon belül is. Ezek ellen kell felvennünk a harcot, természetesen nékünk, papoknak a felvilágosítás eszközeivel az egyezmény jelentőségeinek megismertetésével. Mindenütt meg kell tenni ezt, ahol alkalom kínálkozik. Ma kaptam kézhez a Berner Nachrichten augusztusi számát, amely többek között arról ír, hogy a magyar emigráció várja a harmadik világháború kirobbantását. Megdöbbentő — írja ez a lap —, hogy nemcsak a magyar, de a többi népi demokráciák emigráltjai a háborúban bíznak és minden reményüket a harmadik világháborúhoz fűzik. Kérdi a lap, hol van ezeknek az embereknek a feje — és nem gondolnak-e arra, hogy egy háború esetén Középeurópa teljesen elpusztulna.

Csak a béke lehet az — írja a továbbiakban —, amelyben az emberiség megmaradhat, virulhat, dolgozhat és szebb reményeket táplálhat. Ha tehát Svájcban így éreznek, gondolkoznak, mennyivel inkább kell nekünk így gondolkodnunk, akik benne voltunk az elmúlt világháborúban, átéltük annak szörnyűségét, akik tapasztalatból tudjuk, mily erőfeszítésre volt szükség az első esztendőkben, később a hároméves tervben az újjáépítés munkájához, most pedig, hogy az ötéves terv országépítő munkája nyugodtan haladjon. Mi nem akarunk háborút, de nem félénkségből, defetizmusból, hanem emberségből, értelmünk, keresztény világnézetünk alapján. Ezt mindenhol és minden alkalommal hirdetni akarjuk és fogjuk. A mi mozgalmunk, a békebizottság munkája abból az eredményből, ami az egyezmény kapcsán történt, valamint a saját számlája javára is írt. De ez csak az első lépés, a további pedig az, hogy a kormányt szociális irányú előrehaladásában, tevékenységében támogatni akarja. Ennek pedig nem kerete, de feltétele a béke, *legyünk tisztában vele, hogy minden jónak, előrehaladásnak, a béke az előfeltétele*, ezért kell az eddiginél is nagyobb energiával és sokoldalúsággal harcolni a békéért.

Balogh István felszólalása után Horváth Richárd javaslatára az értekezlet a bizottság elnökségét a javasolt hét bizottsági tagból megválasztotta: Dr. Csömör Gáspár plébános, Szolnok, Sármány Ferenc plébános, Budapest, dr. Horváth Richárd lelkésztanár, Budapest, dr. Balogh István plébános, Budapest, Máté János plébános, Kecskemét, dr. Nagy Béla gk. plébános, Nyírlugos, Lukács József ny. piarista igazgató, Sátoraljaújhely.

DEBRECENI SEBÉSZEK A PÉCSI VÁNDORGYŰLÉSEN

Pécsett rendezik meg az idei sebész-vándorgyűlést amelyre Debrecenből is több orvos utazott. Mintegy 200 orvos részvételével az Orvosegyészségügyi Szakszervezet sebész- és orthopéd-szakosztálya tartja a vándorgyűlést a tegnap megkezdődött és ma befejezendő gyülésen megjelent a Magyarországon tartózkodó két kiváló szovjet professzor Petrovszkij és Szapozskov is.

A debreceni sebészeti klinikáról dr Loessl János professzor, dr Korompai Tihamér és dr Kelenhegyi Márton tanársegédek utaztak Pécsre.

A TISZÁNTULI IRÓK MUNKAKÖZÖSSÉGE

szokásos heti összejövetelét ezután nem hétfőn, hanem szerdai napon tartja.

A legközelebbi összejövetel szeptember 6-án, szerdán este 8 órakor lesz a Művész Klubban.

AZ UZSORÁS

1936-ban a szovjet filmgyártás, mely tiszteli a haladó hagyományokat, megfilmesítette Balsac novelláját mely most „Az uzsorás" címmel kerül a közönség elé. Gobseck szerepét Leonid Leonidov játsza lenyügöző élethűséggel, kiválóan érzékeltetve e szintelen vénember tetteinek jelentőségét.

A filmet héfőn mutatja be a Béke- és a Meteor-mozi.

ŐSZI SZÁMVETÉS

Éjszaka meglát esett, még reggel is csepegett, de délelőtt elfutottak a felhők és vakító tisztán, fényesen sütött ki a nap. Előcsalogatta a gyerekeket, kit a házak elé, a kerítések mellé, kit a kocsiútra. Ketten-hárman összeverődtek, nézelődtek, forgatták az arcukat a nap felé. Nézték, hogy libeg le a fákról egy-egy levél, nézték a tócsákat, a bennük kéklő eget és nézték az úton jövőket-menőket. Lányok siettek a kútra, asszonyok a boltba, egy-egy szekér jött szárral megrakva a határból, aztán egyszercsak ment a harangozó fel a toronyba, elkongatni a delet. Éppen rákondított, mikor a szövetkezetből az öreg Papp Sándor indult kifelé. Két idegen volt vele. Mentek a községházára.

Bónáné, a kulákasszony ott állt a kapuban.

— Na, ezek majd elöveszik az öreget — mondta és nagy megnyugvás volt a hangjában.

Nem szívelhette Papp Sándort, mióta az elnök lett a termelőcsoportban. S most azt hallotta: vizsgálat lesz náluk, valami nagy bajok miatt.

De ezek most eltűntek a községháza kapujában, a delet meg már elharangozták, nem volt mit várni. Kiáltott a gyerekeknek, a nagyobbik is épp jött az iskolából, mentek ebédelni.

A falun hamar átszaladt a híre, hogy itt vannak a csoportnál vizsgálatot tartani. A tagok is még csak a szóbeszédből tudták meg az újságot. Hirtelen sokminden megfordult a fejükben. Akkor most meglesz az évi jövedelem elosztása is. De a tagságot is alighanem egyenként megnézik... Melyik hogyan dolgozott, hogyan becsülte meg magát.

Még Gyenes Jóskát is elfogta a nyugtalanság egy kicsit.

A felesége csak nézte. Nem ismerte ilyennek az urát. Sohase látszott rajta, hogy valamin rágódott volna. Most meg megette az ebédet és csak ül, sodorgatja a morzsákat az abroszon és néz maga elé.

— Mi bajod, te?... — Nem felel.

Akkor jön a gyerek, Sóvágó Imre. — Délután háromkor intézőbizottsági ülés, bent a földművesszövetkezetben, Jóska bátyám is feltétlen ott legyen. — Nézi, hogy mit szólnak hozzá. — De nem szólnak semmit. Köszön hát és rohan tovább.

Háromkor a szövetkezetbe ritka pontossággal érkeznek a termelőcsoportbeli tagok. Épp igyekeznek a kapun befelé, mikor odabenn Papp Sándort faggatja az egyik elvtárs.

— Hogy lett ebből a Gyenesből az intézőbizottságnak tagja? Mikor azt mondod senki se szíveli?

— Úgy, hogy elnök akart lenni és azt mondták az emberek: elnöknek nem kell, dehát legyen akkor intézőbizottsági tag.

De ekkor már nyitottak is be a többiek.

— Mind itt vagyunk? Hát kezdjük.

Elővették a könyveket. Néztek. Kik a tagok és melyik mikor lépett be. Ki dolgozott csak egymaga, ki családostól. Sorban kinek-kinek mennyi az összes munkaegysége. Saját földjét nem hagyta senki odakívül? Na, lássuk a hiteleket. És így tovább.

Mindegyik nézett, figyelt, számolt, a hibát leste. Papp Sándor kicsit mosolygott. Farkas Laci az asztallapját pöcögtette a körmével, mintha nem is nagyon figyelne, pedig egy fél szó se ment el a füle mellett. Tabajdi Sándorné a kendője mögül nézett ki, nagy kerek szemeket nyitva, ő még nem igen volt élete során ilyen nagy dolgokban.

Ékes Feri, a csoport párttitkára szemben ült velük a fal mellett, csendesen, nyugodtan. Nem nézett Jóskára, de tudta, hogy az a szeme sarkából őt figyeli és várja feszülten, mikor mond rá valamit.

De éppen ezért nem mondott semmit. Pedig lassan mindenkiről szó esett. A jelenlévőkről is. Elmondták, az intézőbizottság eddig hogy működött. De Jóskát külön nem említette senki.

Akkor kezdtek el a Pártról beszélni. — Mit hozott a csoport életébe, mióta megalakult a pártszervezet.

Papp Sándor ránézett Ékes Ferire. Szeretett volna a szemével inteni neki. Kezdje. Hisz ő a titkár.

De akkor váratlanul elkezdte Jóska:

— Én megmondom őszintén, hisz kár kertelni; a pártszervezet körül vannak itt a legnagyobb bajok. Mióta a pártszervezet meglett, azóta ebben a csoportban nincsen békesség. Miért? Mert vannak, akik urak szeretnének lenni. Dirigálni. Hogy a paraszt, ha messziről meglátja, már viszkessen a fejin a kalap.

Fájer elvtárs, aki a kérdést az előbb feltette, most körülnézett. Tudta, hogy az arcok az első megdöbbenéskor sokat elmondanak.

Öreg Papp Sándoron csak azt látta, hogy hirtelen elszomorodott. Farkas Laci se pöcögtette már az asztallapját, most látszott, milyen hatalmas az ökle. Ékes Feri... — neki ugyanaz a kedves mosoly játszott a szája szögletében, mint eddig.

Ő szólalt meg, Feri:

— Ez hazugság. De ehhez mi kevesen vagyunk, hogy ilyesmit eldöntsünk. Ehhez az egész párttagságot össze kell hívni.

— Többet nem is akarsz mondani?

— Itt úgyse az számít, hogy én mit mondok, vagy Jóska miket beszél. Beszélhet. Hadd beszéljen. Az elvtársak majd megmondják, mi az igazság.

Tabajdi néni, mióta együtt voltak, nem szólt egy szót se. Csak nézett, hallgatott. De most odaszólt Fájer elvtársnak:

— A munkaegységüket, azt kell megnézni. Mind a kettőjükét.

Fájer elvtárs olvasni kezdte: Ékes Ferencnek van kettőszáznegyvenhárom munkaegysége. Gyenes Józsefnek van száztizenkilenc.

Gyenes közbekiáltott:

— Könnyű volt neki gyűjtögetni, miközben más a csoportért a lelkit adta ki.

Öreg Papp Sándor arcán most mind mosolygósra szaladtak a ráncok. Jóska felé intett: — Ilyen ember ez. Irtó lelkes. Szaladgálni, intézkedni? — nagyon szeret. Beszélni? — még jobban szeret. De amikor szorít a dolog! Hé, Jóska, hova lettél? Hát elment a városba, vadászati engedélyt szerezni.

Jóska arca vérbeborult. A többiek nevettek. De Farkas Laci ökle most rácsapott az asztalra.

— Ez nem tréfa elvtársak, ezen nem nevetgélni kell. Itt van egy ember, aki magát elvtársunknak nevezi. Tessék, nézzétek meg. Egész évben szájalt, nem dologozott semmi sem volt jó neki. Miért? Mert először is elnök akart lenni. Aztán hallotta, hogy alakul a csoportban a Párt. Azt hitte, neki csinálják, titkár lesz belőle. Nem lett. Azóta ránkszór minden mocskot. A faluban is. Csak hallom ám, hogy mondják: na, ti is jófélék vagytok, ne félj, elmondta Gyenes Jóska.

A mindig nyugodt ember felemelte hangját: — Takarodjon ki innen azonnal, aki a termelőcsoport ellensége!

Jóska körülnézett. Nem marasztalta senki. Csak Fájer elvtárs emelte fel a kezét.

— Várjunk csak. Gyenes József, ha akar, elmehet. De míg a csoportértekezlet máshogy nem dönt, joga van ittmaradni neki.

De nem volt már maradása. Fejébe csapta a kalapját és elment. Az ajtót csendesen tette be, de hallott, hogy odakint bevágta a kaput.

Bónáné, a kulákasszony másnap a tejszövetkezetben hallotta, mi történt.

— Kit? A Gyenes Jóskát? Hisz az volt csak köztük valamentire még tisztességes ember.

Tabajdi néni épp a mérőedénybe öntötte ki a kannából a tejet. De ahogy meghallotta Bónáné hangját, majdnem félrelöttyentette. Hátranézett.

— Bónáné? No, jól beszél! Hisz ez a Gyenes Jóska is olyan, mintha maguk között kötötték volna. Ez is csak azt szeretné, a cselédet hajtani. Minket gondolt, hogy majd befog. Dehát szerencsére nem sikerült neki!

Bónáné sebesen elment. De a többi asszony körülfogta Tabajdinét. Letették a fal mellé a kannákat, kócsögöket és hallgatták, mit beszél.

— Ti azt hittétek, hogy majd így lesz, meg úgy lesz. Hogy előszednek minket és vallatnak, mint valami bírák s ez lesz a csoportnál a felülvizsgálat. Hát rosszul hittétek. Este, mikor hazamentem, alig birtam a nagy örömmel. Igaz jószándékkal segítettek minket, hogy kijavítsuk a hibákat, igazságot tegyünk magunk között és tovább erősödhessünk, boldogulhassunk. Mit számít, hogy melyik mit beszél? Az a fődolog, hogy mennyit dolgoztál, mennyit érdemelsz a közös jövedelemből. Aki kerülte a munkát, húzta az időt s lustálkodott, most beérheti kevéssel. De aki becsülettel dolgozott, az megtalálja számítását. Hány munkaegységed van? Ennyi? No Tabajdiné, akkor 6900 forint a tied a munkád után.

— Tisztán?

— Tisztán. De ez csak az enyém. Az uramé is ugyanennyi.

Még amikor a kapujokhoz ért Tabajdi néni, akkor is ott volt a nyomában a három, vagy négy asszony.

— Mit veszel legelőbb?

— A nyolc gyerekemnek veszek nyolc pár cipőt — és a keze már rajta volt a kilincsen.

De Sajkóné megrántotta a szoknyáját. Várjál már, még valamit akarok kérdeni.

Kicsit susogott, ahogy kérdezte. Az arca megpirosodott: — Te mondd, aki most jelentkezik, bevennétek? Mert épp tegnap beszéltük... volnánk itt többen.

Varga Domokos.

KÖNYVTÁR

A CSEREI DÓZSA-CSOPORTBAN

A termelőcsoportokba tömörült dolgozó parasztság élete naprólnapra könyebb és szebb, sokrétűbb lesz. A termelőcsoportokban indul el a dolgozó parasztság a mult nyomorúságának sötét emlékeit oszlató fényes jövő felé.

Most arról számolunk be, hogy a szövetkezetek dolgos parasztsága népe egy újabb lépéssel halad előre a kulturális felemelkedés útján: alapkönyvtárakat kaptak a termelőcsoportok. Debrecen és Hajdú-Bihar legjobban dolgozó termelőcsoportjaiba az elmúlt napokban érkeztek meg a 150 kötetes könyvtárak, amelyek időről-időre történő kiegészítésével a dolgozó parasztok kezébe kerül munka után a tanító, a nevelő, a nemesen szórakoztató könyv...

Harminchat debreceni termelőcsoport kapott ilyen könyvtárat: az ebesi József Attila, a rákositelepi Dózsa, az elep-cucai Dózsa az elepi Táncsics az ondódi Ady Endre a nagyszepesi Törekvés, a bellegelői Sallai, a bellegelői Fürst, a kisszepesi Petőfi, az ebesi Kossuth, az ebesi Marx, az Ebesi Vörös Csillag, a nagyhegyesi Alkotmány, a pallagi Néptanács, a cserei Vörös Csillag, a gugyori Petőfi, a kismacsi Béke, a nagymacsi Kossuth az ondódi Köztársaság, a nagyszepesi Ságvári, a rákositelepi Petőfi, az ebesi Hunyadi, a halápi Bocskai, a bánki Rákóczy, a balmazújváros-elepi Október 22, a kishegyesi Táncsics, az álomzugi Dózsa, a bellegelői Lenin, a nagyhegyesi Micsurin, a kösülyszegi Lenin, a kishegyesi Kossuth, a halápi Petőfi, az apafai Bocskai, a cserei Dózsa, a nagyszepesi Micsurin.

Mindegyikben nagy volt az öröm, amikor megérkeztek a ládák, tele az értékes könyvekkel.

Elkísértük a Szikra autóját az úton amely a könyvekkel a cserei Dózsa termelőcsoportba vezetett. Sebők Ernő a Magyar Dolgozók Pártja debreceni pártbizottsága és Virányi Zoltán, a Szikra debreceni megbízottja kísérte a könyveket. Ők adták át a csereieknek a könyvtárat.

Ebédnél találtuk a cserei Dózsa csoport népét. Mint egyetlen nagy család, úgy ültek a tiszta, világos hosszú teremben. A fehér abroszszal leterített asztalon porcelántányérok csillogtak, virágdísz és vadonatúj evőeszközök, a falakon gazdag és színes dekoráció, a mezőgazdaság szocialista jövőjét hirdető feliratokkal — ez a kép fogadta a belépőket.

A csoport hatvan tagja családostul együtt ebédelt. És milyen ebédet kaptak? A lehető legjobbat a legolcsóbb áron. Egy héten ötször van húsétel — mégis családtagonként 80 fillérbe kerül az egész egynapi ellátás!

Akármilyen ízletes is az ebéd, egyszeriben otthagyják, amint megtudják, mi szél hozta ide a vendégeket. A könyvek, a szellemi táplálék hírére háttérbe szorul a testi táplálék...

Egy-kettőre kicsomagolják a könyveket. Forgatják, kézről kézre adják.

— No, én előbb az „Uj barázdát szánt az eké"-t kérem majd ki a könyvtárból — mondja egy fiatalember, aki már hallott a könyvről.

— Panfjorov: Napfényes mező — olvassák ketten is a címlapot. — Ez jó lehet.

— Ez írta ezt is ni — mutatják egymásnak a következő kötetet „Megindulnak a traktorok".

— Ebből még jobban megismerjük, milyen a szovjet kolhoz, hogy tanulhassunk meg hogy mi is úgy csináljuk ahogy ők — hallatszik a zsivajból ahogy nézik a könyveket ismerkednek első könyvtáruk darabjaival. Az „Egy kolhoz élete" van annak a kezében, aki mondta.

De éppen így örülnek minden kötetnek. Sztálinnak „A leninizmus kérdései" c. hatalmas ideológiai munkája vagy Micsurin életrajza, a természettudományi sorozat füzetei vagy a marxista-leninista kiskönyvtár kötetei — mindnek nagy keletje lesz itt, ahogy ezt a lelkesedést nézzük.

A könyveket — nagy nehézségek árán — újra összeszedik. — Az irodában helyezzük el a könyvtárat. Most kartotékozni fogjuk, aztán lehet majd jönni a könyvért" — hallatszik a rendelkezés.

A cserei szövetkezeti parasztok azóta már olvassák első könyvtáruk első kötetét. A könyvek fénye bevilágítja a nagyüzemi, a szocialista mezőgazdaság felé gazdag élet felé vezető utjukat.

Öt évvel ezelőtt aratta a szovjet hadsereg dicső győzelmét a japán imperializmus felett

Moszkva: N. Sabanov „A Japán feletti győzelem ötödik évfordulója" című cikkében a többi között a következőket írja:

Öt évvel ezelőtt, 1945 szeptember 2-án írták alá Japán feltételnélküli kapitulációját. Ez a nap, mint a második világháború befejezésének napja vonult be a történelembe.

A fasiszta Németország, amely ideiglenesen megszállva tartotta Nyugat- és Délkelet-Európa országait, legfőbb erejét keletre irányította és hitszegően rátört a Szovjetunió területére. Japán kihasználva Európában a feszült helyzetet, szintén rabló módon háborút indított és megszállta a Csendes Óceán fontos stratégiai állásait. Az agresszorok abban reménykedtek, hogy váratlan csapásaikkal megsemmisítik ellenfeleiket és utána fegyveres erőiket az Ural mögött és Indiában egyesítik. Ez azonban nem következett be. Az agresszorok útját leküzdhetetlen akadályként állta el a Szovjetunió és fegyveres erői — a szovjet hadsereg. A háború legfőbb tűzfészke — a fasiszta Németország felszólamlása után Japán volt. Japán a legtekintélyesebben résztvett a második világháború előkészítésében és már jóval a háború kirobbanása előtt katonai szövetségre lépett a fasiszta Németországgal.

A háború egész tartama alatt a japán imperialisták keleten a szovjet határokat fenyegették, lekötötték a szovjet csapatok jelentős részét és ezzel komoly segítséget nyujtottak a fasiszta megszállóknak.

Alighogy a fasiszta Németország hitszegően megtámadta a Szovjetuniót, a japán imperialisták hozzáláttak — Mandzsuriában — a Kvantung hadsereg megerősítéséhez.

Japán arra törekedett, hogy háborút robbantson ki a Szovjetunió ellen és ezért a „Szovjet-mandzsuriai határ bizonytalanságát" hangoztatta. 1941 novemberében fékeveszetten szovjetellenes hadjáratot indítottak a japán sajtóban, amelynek az volt a célja, hogy hátbatámadják a Szovjetuniót.

A szovjet kormány hűen kitartott szövetségesi kötelezettségei mellett és háborús erőfeszítéseivel támogatta azokat a hadműveleteket, melyeket az USA és Anglia folytatott Japán ellen.

A japánok arra számítottak, hogy a szovjet hadsereg nem tudja áttörni Mandzsuria és Észak-Korea határainak természetes akadályait. A szovjet hadsereg azonban minden nehézségeket leküzdve, megsemmisítette az ellenséget.

A Szovjetunió háborúja Japán ellen gyökeresen megváltoztatta az egész távolkeleti helyzetet, meggyorsította a háború utolsó tűzfészkének felszámolását és a második világháború befejezéséhez vezetett.

„Mostantól kezdve hazánkat nyugaton a német fasiszta és keleten a japán leromlás fenyegetésétől megszabadultnak tekinthetjük" — mondotta 1945 szeptember 2-án Sztálin a néphez intézett felhívásában.

A Szovjetunió békepolitikája megfelel a szovjet nép és az egész emberiség alapvető érdekeinek. A szovjet nép tudja, hogy a szocialista állam legyőzhetetlen. Ha az imperialisták új háborút idéznek fel, a békeszerető szovjetek országa ellen, akkor ez a háború elkerülhetetlenül az imperialisták vereségével fog végződni — fejeződik be a cikk.

100 éves az Amur-menti Nyikolájevszk városa

Moszkvából jelentik: Száz évvel ezelőtt alapította meg G. I. Nyevelszkij tengerésztiszt orosz tengeri úszó az Amur-folyó torkolatánál az Amur-menti Nyikolajevszk városát.

A Krasznij Flot Kosztyin cikkét közli a város fejlődésének százéves történetéről. A Távol-Keletet az orosz emberek hét erőleszítései hódították meg. 1644-ben Vaszilij Pojárkov a bátor orosz utazó, kutató útja során fedezte az Amur-folyót. Öt évvel később egy másik orosz úttörő, Jerofej Habarov, megérezte az Amur középső folyása mentén tekvő területek feltárását. Ő alapította ott az első orosz településeket. A XVIII. század elején felfedezték és Oroszországhoz csatolták Távol-Kelet csaknem egész területét. Az orosz emberek eljutottak a Csendes-óceánig és megvetették lábukat partjain.

A Távol-Kelet és kincsei — írja Kosztyin — magukra vonták az angol és más külföldi kalózok figyelmét. A XVIII. század végén hajókat küldtek a távolkeleti partokra, hogy ezeken a területeken megerősítsék uralmukat. Minthogy azonban Szahalin és a tengerpart között nem tudtak eljutni az Amurhoz, azt a legendát találták ki, hogy az Amur torkolata nem hajózható. 1849—50-ben Gennagyij Nevelszkij hajókapitány, legendás orosz flottaparancsnok kétszer is bejárta és alaposan tanulmányozta az Amur torkolatát. 1850 augusztus 13-án partraszállt a Kujegda-fokon és kitűzte oda az orosz lobogót. Így alapították meg „Nyikolajevszkij Posztot", amely később Nyikolajevszk városává növekedett.

Az Amur-menti Nyikolajevszk dolgozói büszkék városuk forradalmi multjára. Itt, Oroszország központjától többezer kilométerre, élénk visszhangra talált az 1917. évi forradalom. Az Amur-menti Nyikolajevszk lakói derekasan harcoltak 1920—22-ben is a japán intervenciósokkal. A város történetének uj, dicső fejezete nyílik attól kezdve, hogy az Amur-mentén is létrejött a szovjet hatalom. Az Amur-menti Nyikolajevszk a szovjet nép akaratából, a Bolsevik Párt vezetőségével újjászületett.

A város külső képe is teljesen megváltozott. Nyikolajevszk egyre nagyobb területet foglal el.

Nyikolajevszk jövője még ragyogóbb. A szovjet kormány, a Bolsevik Párt és I. V. Sztálin személyesen igen nagy figyelmet szentel az első amuri terület népgazdasága fejlesztésének. A kormány a legközelebbi két-három évben nagyméretű tervezet valósít meg a helyi ipar fejlesztésére. Nagy összegeket fordítanak a további építkezésekre.

Számok a szovjet mezőgazdaság fejlődéséről

A közelmultban a Szovjetúnió Statisztikai Hivatala közleményt adott ki, mely beszámolt az 1950 második negyedévi terv teljesítéséről s olyan adatokat közölt, amelyek azóta méltán keltették feltűnést az egész világon. A számok ismét megmutatták, hogy — amint Sztálin tanítja — a szovjetrendszer a gyors előrehaladás olyan lehetőségét nyujtja, amelyről egyetlen burzsoa ország sem álmodhat.

Nézzük a számokat. 22 százalékkal több öntöttvas, 19 százalékkal több acél, 15 százalékkal több villamosenergia, 16 százalékkal több traktor, 28 százalékkal több rádió, 20 százalékkal több selyem, 3 százalékkal több cipő, 50 százalékkal több autó, 65 százalékkal több kombájn készült a szovjet emberek munkája nyomán 1950 második negyedében, mint az elmult esztendő megfelelő időszakában. **A szovjet ipar összes termelése 21 százalékkal emelkedett és a szovjet parasztság 6 millió hektárral (több mint 10 millió holddal) növelte a vetésterületet az elmult évihez viszonyítva.**

A szovjet-emberek ezekben az eredményekben erőfeszítéseik, alkotásaik és hazafias tetteik megtestesülését látják — írják a szovjet lapok. Teljes joggal. A szovjet ipar már a mult év végén túlszárnyalta 1950-re előirt termelési eredményeket és több, mint másfélszer termelt többet, mint háború előtt. Előre egyre csak előre — ez a szovjet ember jelszava, e e jelszó lelkesíti szüntelenül nagyobb és nagyobb teljesítményekre a dolgozókat. Ezért történt, hogy az idei második negyedévben 12 százalékkal növekedett a termelékenység, 6 százalékkal csökkent az önköltség a mult év megfelelő időszakához viszonyítva.

Mit jelentenek a szovjet tervteljesítés adatai? Jelentik mindenek előtt a **Szovjetúnió népeinek szépülő, gazdagodó életét.** Még több hús jutott a dolgozók asztalára, még több vaj, még több cukrászsütemény. 31 százalékkal több pamutszövetet, 31 százalékkal több selyemanyagot, 41 százalékkal több gyapjuanyagot, 52 százalékkal több rádióvevőkészüléket vásároltak a szovjet emberek ez év április, május, júniusban, mint tavaly ugyanebben az időben.

De mást is jelentenek a tervteljesítés számai. A szovjet ország erejének hatalmas újabb gyarapodását jelentik s újabb bizonyítékai a szovjet termelési mód alkotóerejének, kimerhetetlen erőforrásának. Míg a Szovjetúnió ipari termelése 20 év alatt a kilenceszeresére nőtt, az európai kapitalista országok termelési színvonala ugyanezen 20 éve alatt változatlan maradt. Az USA-ban a termelés különösen pedig a közszükségleti cikkek termelése állandóan süllyed, emelkedik a munkanélküliek száma, felhalmozódnak az eladhatatlan árucikkek növekszik a gazdasági válság. Még súlyosabb a helyzet a többi kapitalista országban, amelyek a Marshall-terv s az USA által rájuk kényszerített fegyverkezési verseny hálójában vergődve, mind mélyebbre süllyednek a gazdasági válságban. A szovjet embereket viszont áthatja a békés alkotómunka mély szeretete, s a szovjet nép termelőmunkája a béke aktiv védelmezését is jelenti.

A szovjet terveljesítés nemcsak öröm, hanem tanulság is számunkra. A sikerek legfőbb forrása a szovjet emberek termelő munkalendülete. A hatalmas fejlődés évről-évre növekvő számadatai — mint megannyi emlékmű — azt hirdeti: milyen a viszonya a szovjetembernek a termeléshez, milyen odaadóan a magáénak érzi a szovjethaza ügyét.

Nálunk is vannak már ilyen munkások, dolgozó parasztok, nálunk is kialakul már az ilyen dolgozó osztály. Az a széles mozgalom, amely a gyárainkban támadt, fejlődésünket gátló normák megváltoztatására, azt mutatja, hogy munkásosztályunk megfogadta a szovjet dolgozók példamutatását. És ez a nemes verseny, amely parasztságunkban támadt az aratás, a cséplés, a begyüjtés, a tarlóhántás gyors, tökéletes és minél szebb eredményeket hozó elvégzéséért, szintén a nagy példamutatás egyik szép eredménye. Kellő biztosíték arra, hogy minden eddiginél forradalmibb módon kifejlesszük a tömegek alkotó tevékenységét. S a jelentés amelyet a Magyar Országos Tervhivatal adott ki az 1950. évi népgazdasági terv teljesítéséről a második negyedévben is igazolja, hogy a magyar dolgozók hűek akarnak lenni a szovjet dolgozókhoz.

Szabó Pál könyvet ír

a kolhozparasztokról

Könyvet ír Szabó Pál. Mikor felkeressük, beszélgetésünket így kezdi:

— Mielőtt ebből a hatalmas élményáradatból kiragadnék néhányat, azt akarom mondani, hogy sem a Szovjetunióról szóló könyvek, útleírások, szépirodalom, de még a film vagy színház sem tudja visszaadni a valóságot. Ezen nem is lehet csodálkozni, mert a valóság a művész képzeletét is túlszárnyalja.

A 16 ÉVES VÁROS

— Merre jártak?

— A parasztküldöttség tagja voltam — mondja Szabó Pál — és így természetesen elsősorban szovhozokat és kolhozokat látogattunk. De a négy hét alatt városokat is néztünk, elsősorban Moszkvát. Voltunk Micsurinszkban és egy Lipeck nevű városban valahol Közép-Oroszországban. Ez a város mindössze 16 éves, egy hatalmas erdő kellős közepén, egy traktorgyár köré épült, jobban mondva, nőtt ki a földből. Ma már százezer lakosa van. Tudom, hogy Alaszkában akadtak spekulánsok, akik azt állították, hogy itt, vagy ott aranyra bukkantak, vagy a föld más részein kalandorok és kufárok olajat találtak, vagy véltek felfedezni és rövid idő alatt valóban felépült a megjelölt hely körül egy város. De a történelem egyetlen példát sem tud arra, hogy egy város csak a puszta emberi akaratra és az áldozatos munkakészségekre épüljön fel. Ilyen város a szovjetunióbeli Lipeck.

— Láttuk természetesen a Lenin-kolhozt, a tambovi kerületben. Mit is mondjak róla? Több mint város és több mint falu. Mert a város kultúrája szerencsésen párosul benne a falu összes előnyeivel. De nem is a Lenin-kolhozról akarok beszélni, mert erről már sokan beszámoltak. Szeretnék egy másik kolhozról szólni, amelyet láttam. Afféle mindennapi kolhoz ez, amellyel szerte az országban találkozhatunk. A falu neve, amelyből ez a kolhoz megalakult: Ribolova, magyarul annyit jelent, mint „Halászfogó", Moszkvától 50 kilométernyire terül el, a kolhozt most Baricnak, „Harcos"-nak nevezik.

A „HARCOS" KOLHOZBAN

— Ebben a kolhozban gabonát és gyümölcsöt termesztenek, 1931-ben alakult 18 kis paraszti birtokból. Már 1931-ben a falu 85 százaléka kolhoztag volt, az utolsó belépő 1933-ban lett a kolhoz tagja. A multban ebben a faluban a kulákoké volt a hatalom. Jellemző példaként megemlítem, hogy míg a falu kulákjainak lehettek négyen-öten, 300 lovuk volt a falu összes többi lakóinak együttvéve mindössze 20. A kolhozban régesrégen villany ég és vízvezeték hálózata van. Amikor ott jártunk, éppen a falu kultúrotthonát, vagy ahogy ott mondják, klubját, nagyobbították. A kolhoznak ma 70 lova, 411 marhája, 370 anyadisznója, 495 juha, 2000 baromfija s 200 tehene van. Ebben természetesen nincs benne a kolhoztagok személyi tulajdonát alkotó állatállomány, ugyanis minden egyes nek van saját tehene s borja, baromfija és 24 méhcsaládja. A kolhoznak van egy 25 holdas gyümölcsöse is. Napi 200 liter a tejhozama. A kolhoz lakói nem kívánnak részesedni ebből a tejből, mert saját tehenük ellátja a család szükségletét. A kolhoz átlagtermése hektaronkint 28 mázsa gabona és 500 mázsa káposzta. A kolhoznak van telefonja, minden kolhoztagnak saját rádiója, s a kolhoztej eladásának jövedelméből építik, szépítik évről-évre a kolhozt. Minden kolhoztagnak munkaegységkönyve van, a norma túlteljesítését progresszívan fizetik.

FELTÉTLEN BIZALOM A PÁRT IRÁNT

— A rendőrség a kolhozban, vagy a szovhozban ismeretlen fogalom. A kolhozelnök, vagy a szovhozigazgató és a párttitkár vezetik a kolhoz lakosságát. Megismerkedtem néhány kolhoz-párttitkárral és sok szovhoz- és kolhozigazgatóval, meg elnökkel. A legesodálatosabb emberek, akikkel az életben találkoztam. Rajtuk keresztül átéreztem, mit jelent az, hogy a vezetők nem szakadnak el a tömegektől, nincs párttagok vagy a vezetők s a párttagok vagy a vezetők s a pártonkívüli tömegek között. Magam láttam, hogy a pártonkívüli bolsevikok úgy bízzák magukat a Pártra, ahogy egy hajó utasai a kormányos kezébe fektetik le életüket. Sohasem csalódnak a Pártban. A pártonkívüli bolsevikoknak is fontos, nem egyszer bizalmi állásuk van a kolhoz életében. Gyakran láttam pártonkívüli munkabrigádvezetőket. Az én kolhozomnak a Baricnak, párttitkára egy nő. Hosszan beszélgettünk, majd arra kértem hadd mehessek be a kolhoztagok lakásába. Kiválasztottam egy házat, amely az ottani szokáshoz képest fából épült.

— Néhány lépcsőn felmentem és beléptem egy ragyogóan kitapétázott előszobába. Ebből nyílott a konyha, amely csak úgy fénylett a tisztaságtól. Bevezettek a nappali szobába, ahol a gyönyörű kézimunkák tüntek fel elsősorban. Az ablakon üvegajtón csipkefüggönyök, az asztalon csipketerítők. A padló sárgára festett, de úgy ragyog, mint a legfényesebb parkett. Futószőnyegek, képek és olajnyomatok, vagy pasztellek és legfőképpen déli szobanövények teszik olyanná a szobát, hogy nyomban otthon éreztem magam. A szoba fala is világosszínű tapétával fedett, hiszen faházról van szó. Kerestem a kemencét, de csak konyhában találtam meg, a lakásban modern kályhát láttam, mely több szobát fűt.

— A fal mellett háziszőttessel letakarva hatalmas divány sok-sok díványpárnával. A nálunk komódnak ismert fiókos szekrény, metszett tükör és kényelmes ülőbútorok, meg a könyvek meleggé, meghitté varázsolják a kolhoztag otthonát.

— Megtudtam, hogy a ház, amelyben tartózkodom, a falu bikásának a tulajdona. Négyegyéb. Erre gondoltam, mindenki tudja, hogy a bikás a ha nem is lenézett, de valahogyan a legelmaradottabb tagja. A falu végén lakik egy viskóban, munkájához csak fizikai erő szükséges, semmi egyéb. Erre gondoltam mikor széjjelnéztem a házában; aztán elébem jött a ház asszonya, ízléses pongyolában, fínom papucsban. Azt mondja, hogy munkaidő lévén nem fogok otthon találni senkit, legfeljebb ha valaki, úgy mint ő, otthon maradt, mert egyszer egy hónapban nagyobb takarítást kell csinálnia a ház körül.

Az időjárást csakúgy, mint a föld képét meg lehet változtatni atomenergia felhasználásával

Egyetlen gram urán 235-ször annyi energiát ad, mint három tonna elégetett szén. Egyetlen vagon atomerő elég lenne arra, — Joliot Curie professzor szavaival — hogy kétszerannyi villanyenergia legyen Franciaországban mint amennyi van évente.

Hatalmas technikai nehézségeket kell legyőzni ahhoz, hogy az atomenergia repülőgépeket, vagy autókat hozzon mozgásba. Most még legalább 10 tonnányi vasbeton-lemezre volna szükség ahhoz, hogy a sofőrt vagy pilótát megvédjük a veszélyes kisugárzással szemben. Az emberek már most is vagy legalább is rövid időn belül a föld számos helyén építhetnének olyan hatalmas elektromos centrálékat amelyeket atomerő táplálhatna.

Mindenekelőtt ott lenne szükség ilyen villanytelepekre, ahol kevés a szén vagy a vízenergia. Idővel olyan eszközöket találnának majd a veszélyes kisugárzások ellen, hogy meg lehet valósítani azt hogy az atomerő hatalmas hajókat, mozdonyokat repülőgépeket és autókat hozzon mozgásba.

Eljön a régen várt nap is amikor elindul a földről az első atomhajtotta rakétahajó.

A Szovjetunióban az atomenergia márs a természet átalakításának hatalmas eszköze volt. Az egész világ meghallotta Visinszkij külügyminiszter szavait, amelyet az UNO közgyűlésén mondott.

— Mi a békés építőmunka hatalmas feladatainak szolgálatába állítottuk az atomenergiát mi az atomenergiát arra akarjuk felhasználni, hogy hegyeket robbantsunk megváltoztassuk a folyók irányát, a sivatagokat öntözzük és újabb és újabb élelmiszereket teremtsünk ott, ahová eddig ritkán lépett emberi láb ...

Elég csak egyetlen pillantást vetnünk a világ térképére és megértjük milyen sok olyan terület van rajta ahol át kellene alakítani a föld képét az emberiség érdekében.

Az atomenergia segítségével nedvessé lehetne tenni Afrika égbajlatát úgy, hogy meg kellene változtatni a folyók irányát és a vizeket a szárazföld belsejébe kellene irányítani. Ha bekerülne a víz abba a hatalmas völgybe, amely Afrika belsejének egyharmadrészét foglalja el, nem jutna egyhamar az óceán felé. Addig számtalanszor elpárologna a víztartályok területéről, a növények leveléről és számtalanszor visszahullana eső formájában. A szárazföld, melyet izzóvá tüzesít most a nap heve, bőkezűen szolgálná az embert.

Dél-Amerikában a Kordillerák magas csúcsai választják el a szárazföldet a tengertől. A vonatoknak gyakran 4800 méternél is magasabbra kell kapaszkodniuk a perui Andesek csúcsai között. — Mindössze néhány atom-robbanás — és széles kaput lehetne vágni az Andes hegyláncaiban a tengeri kikötők felé és ezeken a kapukon szabadon fujhatna a tenger felől a szél az aszályos földek felé és elhozná a tengerek nedvességét.

Az atomenergia nemcsak a szárazföldet tudná átalakítani hanem a tengert is. Az emberek elzárhatnák a tengerszorosokat vagy csatornákkal vághatnák át földnyelveket és szigeteket, megrövidíthetnék a tengeri útvonalakat, megváltoztathatnák a tengeráramlatok irányát eltávolíthatnák a szárazföldtől a hideg tengeráramlatokat és közelebb hozhatnák a parthoz az Egyenlítő felől melegető áramlatokat.

Az atomenergia segítségével idővel ezt is megtanulhatják az emberek, hogy a jégáramlatokat, saját akaratuk szerint irányítsák. Atom-meleggel párolgatnák el a tenger vizét, hogy a szárazföldnek biztosítsák a csapadékmennyiséget vagy felmelegíthetnék a hideg sarki levegő tömegeit és urai lehetnénk az időjárásnak.

Maga az ember kicsi és gyenge ha hegyekkel vagy vízesésekkel hasonlítjuk össze. De sokmillió ember kollektív esze arra kényszerítheti a természetet, hogy alkuljon át.

Az imperialisták azonban nem ezt akarják. Nem arra akarják használni az atomenergiát, hogy a természetet az ember szolgálatába állítsák. Ehelyett az atomenergiát a gyilkosság eszközévé akarják tenni. A világ dolgozói azonban egységes fellépésükkel megakadályozzák, hogy az atomenergia a pusztítás eszközévé váljék és ki fogják harcolni ezt, hogy az atomenergia is a szabad embert szolgálja.

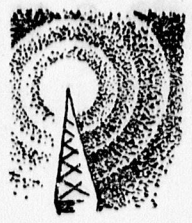

Egy fillérért egy órai muzsika...

Egy fillérünk ugyan nincs, de jó forintunk minden fillérjének komoly értéke van. Hüen példázza ezt az, ha bocolgatjuk, vajjon mit is ad például havi 10 forintért a rádió.

Hétköznaponként 31 műsorórát, vasárnap pedig 33 műsorórát. Azt jelenti ez, hogy a 31 napos hónapok figyelembevételével 1 órai műsorért 1 fillért fizetünk. Gondoljuk meg jól: egy álló órán át betölti a rádió otthonunkat muzsikával, prózával és mindezért csupán egyetlen fillért adunk ...

Naponta 33 fillért milyen könnyen kiadnak dohányra vagy más élvezeti cikkekre az emberek! Egy fröccs áráért a rádió 250 órai műsort ad! Három Kossuth-cigaretta a dohányos embernek úgyszólván semmi, pedig ez már 36 fillér, vagyis többe kerül a rádió egész napi díjánál.

De nézzük csak mit is ad a rádió napi 33 fillérért?

Naponta 11-szer híreket, 133 percnyi időtartammal és ehhez még két Hangos Ujságot is 30 percen át — a nagy politikai, társadalmi és sportesemények esetenkénti közvetítéseit nem is számítva!

Az átszervezett rádiómüsor — a színházi események lehetőségei szerint — két színházi közvetítést ad hetenként átlagban 150—150 percnyi időtartammal. Összesen tehát mintegy 5 órán át visz bennünket színházba s ezért 5 fillért fizetünk!

Amikor operai szezon van, hetenként egyszer az Operába is ellátogat a rádió mikrofonja s a háromórás előadás mindössze csak 3 fillérbe kerül. Csak megjegyzésként közöljük, hogy az Operában egy zenekari ülés ára 30 forinton felül van.

Hetenként átlagban 30-szor kap igányzenét a rádiózó, több mint 15 óra heti műsoridőben. Ezért a szórakozásért 15 fillért fizetünk. Tánczenét 18-szor ad a rádió, 13 és fél órán át, 13 és fél fillérért!

Ami pedig a komoly zenét illeti, bőven van ebből is a műsorban: 88 esetben, összesen 46 órányi komoly muzsika — 46 fillérért. Átlagban a rádió egyetlen héten több mint 126 órai zenét ad — 1 forint 26 fillérért ...

A színházi közvetítéseken kívül hetenként több mint 10 órai irodalmi műsort sugároz a rádió — 10 fillérért.

Ismerteti ezenkívül példaképünk a nagy Szovjetunió csodálatos eredményeit, állandó segítséget nyujt a marxi-lenini elmélet elsajátításához, megismerteti dolgozóinkat a szovjet szakmamódszereivel, bemutatja újításainkat, termelési eredményeinket.

Reggel tornaórát, mezőgazdasági tanácsokkal lát el, filmet ismertet, énekelni tanít, nyelvoktatást ad, vigyáz egészségünkre. Napközben híradót sugároz néphadseregünk tagjainak, úttörőknek, ifjúságnak, zenére és játékra tanítja gyermekeinket, rádióiskolát tart kicsiknek és nagyoknak, megvitatja a sport kérdéseit, sőt még „Női szemmel" is nézi a világ eseményeit. És ami a rádió munkájának egyik igen fontos része: előadásokban is tájékoztat a külpolitika eseményeiről, a béketábor eredményes harcáról.

Elmondhatjuk még azt is, hogy elvisz bennünket a bajnoki mérkőzéseken kívül a válogatott mérkőzésekre is. Az olasz-magyar mérkőzést például 300.000 néző szerette volna megtekinteni, legalább is ennyi volt a jegyigénylők száma, de az újpesti stadionban préselt állapotban is csak 50 ezer néző fért el. De a rádió a jegy nélkül maradottakon is segített 2 fillérért...

Ugyanis ennyibe került az egész válogatott mérkőzés meghallgatása ...

Debrecenben egyre több a rádióelőfizetők száma s ma már a rádió is a dolgozó népé, annak szolgálatában áll és a dolgozóknak sugározza napi 33 fillérért műsorát ...

A folyékony üveg — a legsokoldalúbb vegyi készítmény

A laikus szinte el sem képzeli, hogy mi minden használható a folyékony üveg. A Szovjetúnió iparának naponta sokezer folyékony üveget gyárt. A iparnak csaknem minden ágában találkozhatunk alkalmazásával.

Ha például egy többemeletes épület víztartalmú talaja süllyedni kezd és e ház lebontása már-már elkerülhetetlennek látszik, a folyékony üveg siet a szakember segítségére. Az épület köré hatalmas szivattyúkat állítanak fel, a talaj mélyébe csöveken át folyékony üveget nyomnak, más csöveken pedig sóoldatot szivattyúznak. Amikor a két folyadék egymással érintkezik, vegyi cserebomlás következtében szilárd tömeg keletkezik, amely tartósan megszilárdítja a talajt.

A gémiai megszilárdításnak ezt a módját alkalmazták a moszkvai föld alatti vasút építésénél, Magnitogorszkban a töltések megerősítésénél is.

A beton autóutak átitatása folyékony üveggel jelentékenyen megnöveli kopás ellenállásukat csökkenti a porképződést és növeli a tartósságot. A folyékony üveg javítja a cementpadló minőségét, növeli ellenállóképességüket zsírral, vízzel és vassavakkal szemben.

Fontos szerepe van a folyékony üvegnek a tűzveszély csökkentésénél is. A színházi függönyök, papírból kelméből készült lámpernyők, díszletek és egyéb tárgyak tűzállóvá válnak, ha folyékony üvegoldattal itatják át őket.

Folyékony üvegből készült mázzal vonják a vegyigyárakban, a savakkal érintkező kád kat és készülékeket. Alkalmazzák ezt az anyagot betoncementnél is, amellyel a beteg fogakat tömik. Használják a hegesztésnél is az elektrodot bevonó anyag készítésére.

Az épület festésének karbantartására, a festés tartósságának biztosítására, a festők olyan festékeket alkalmaznak, amelyek összetételében folyékony üveg is szerepel.

Mindnyájan használunk ceruzát, de azt, már valószínűleg nem tudja mindenki, hogy a ceruzánál felhasznált anyagok között a folyékony üveg is szerepel.

A folyékony üveget a kertészetben is alkalmazzák: a megeredt fákat folyékony üvegoldattal kenik be, azonkívül hig oldatban áztató gombák, penészgombák és egyéb mikroorganizmusok ellen alkalmazzák. A textiliparban kelméket impregnálnak vele, keményvizet folyékony üveggel tagyítják.

Amint láthatjuk, az ipar csaknem minden ágában találkozhatunk az oldható üveggel. Alig van vegyi készítmény, amelyet ilyen sokoldalúan lehetne felhasználni.

Mi az a „Noé bárkája" ÉS AZ AMERIKAIAK MIÉRT „KERESIK"

A tudományos kritika megállapította, hogy a biblia összeállítói a vízözönről szóló mesét hasonló régebbi mondákból vették, amelyeket valamikor Babilonban meséltek. Ezeknek a meséknek kőtáblákra vésett szövegét megtalálták a mult század közepén Ninive város ásatásai során. A babiloni monda úgy hangzik, hogy valamikor az istenek megharagudtak az emberekre és elhatározták, hogy vízözönnel pusztítják ki őket. Az egyik isten figyelmeztette kedvencét, Ut-Napistimi királyt a küszöbön álló szerencsétlenségre. Ez aztán hajót épített és erre rakta családját és a különféle állatokat. A hajóval meg is menekültek.

A vízözönről szóló bibliai elbeszélés sok évszázaddal régebb a bibliánál. A biblia könyveit mai alakjukban a régi zsidók a keresztény időszámítás kezdete előtt ötszáz évvel állították össze. Addig a zsidók a babiloniak rabságában voltak. Tőlük is vették kölcsön a vízözön meséjét és Noet.

A „vízözön" babiloniai elbeszélésének alapjául helyi felhőszakadásról és folyók kiáradásáról szóló legendák szolgálhattak, ami gyakori volt ezen a vidéken. Az akkori emberek, akiknek korlátozott ismereteik voltak a környező világról, a helyi áradást „világraszólónak" tartották. Ebben a „vízözön" mesében nincs semmi isteni, mint ahogy a papok állítják csak arról tanuskodik, hogy az emberek tehetetlenek voltak a természet vak erőivel szemben.

A mai egyházi szolgákhoz hasonlóan a papok a természeti csapásokat már akkor is úgy állították be, mint „Isten büntetését" azért, mert az emberek nem engedelmeskedtek a földi hatalmaknak és nem tartották be a vallás parancsait. Így jött létre a mese a „világraszóló vízözönről", amellyel a keresztény és zsidó papság és a különböző vallási szekták hirdetői mindmáig is igyekeznek a hívőket ringatni.

Ismeretes, hogy az imperialista rablók a Szovjetunióval szemben érzett gyülöletüket és a béke és a demokrácia tábora ellen irányuló lázas háborús készülődésüket azzal a mesével álcázzák, hogy ők „a keresztény civilizációt védelmet" viselik szívükön. Az amerikai háborús gyújtogatók igazi terveiket lepiezve még a biblia „tanuságtételeihez" is fordulnak és azt a látszatot akarják kelteni, hogy nem a háború előkészítésével, hanem „bibliai régészeti kutatásokkal" foglalkoznak. Ez történik „Noé bárkájának" állítólagos „kutatása" esetében is.

„Expedíciók" cégére alatt mindenféle felderítő csoportokat küldenek ezt, de nem „bibliai régészet" céljából, hanem kémkedés végett. Valóhogy igazolni szeretnék „expedíciók" küldését Törökországba amely közel van a szovjet határhoz és ezért az amerikai háborús gyújtogatók kijelentették, hogy „Noé bárkájának" felkutatására mentek. Ez a tény újból megerősíti, hogy a vallást most ugyan úgy, mint bármikor azelőtt a legreakciósabb, legnépellenesebb politikai célokra használják fel.

Donovan tábornok a békeangyal-szerepében

Donovan, a becsvágyó amerikai tábornok az amerikai hírszerző szolgálat volt vezetője semmiképpen sem tud megnyugodni abban, hogy milyen szerény szerepet juttattak neki cinkostársai Donovan tudniillik most azt a „megtiszteltetést" kapta, hogy a keleteurópai országokból megszökött árulók főtoborzójává legyen Donovan azonban a harc embere, annak a harcnak, amit ő irányít, s amelyben más országok fiai százezrével pusztulnak el az USA tőkéseinek érdekeiért. Hogy harciasságának kifejezést adjon, a napokban cikket írt a New-York Times-ben amelyben elégedetlenségét fejezte ki azért, mert a Wall-Street támadói késlekednek a „hidegháború"-t „forró háborúvá" átváltoztatni.

Az elaggott tábornok izgalma és türelmetlensége már a végső fokra hág. Kétségbeesetten üvölti „meg kell tartani a kezdeményezést ..." és ennek érdekében azt javasolja, hogy késlekedés nélkül alakítsák meg az elnök mellett „a pszihológiai politikai, gazdasági és háborús frontokon folyó harc vezérkarát." S mindezt határtalan szemtelenséggel, mint „béke-programot üvölti" a Fehér Ház — szerinte lustálkodó urai felé.

Úgy néz ki a dolog, Donovan tábornok már elérkezett abba az állapotba, hogy nyugodtan Forrestal örökébe léphet.

Drámairó és az élet

A szverdlovszki Drámai Színház nemrégiben mutatta be Afanaszij Szalinszkij, fiatal urali drámairó szindarabját, amelynek címe: „A legelsők útja". A darabot már az első előadásokon tömegesen nézték meg a Környék bányászai. Valamennyien az őszinte dicséret hangján beszéltek a fiatal drámairó művéről. Ennél nagyobb dicséretet nem kaphatott volna Szalinszkij, mert hiszen azoknak a szava, akiknek az életéről szól a szindarab, a legdöntőbb kritika.

Szelenszkij már 1947ben írt egy szindarabot „Menyasszony" címmel a bányászok életéről, saját beismerése szerint azonban az a műve még nagyon laza szerkezetű és kiforratlan alkotás volt.

Szalinszkij most már gondosan tanulmányozta a bányászok életét, megismerkedett az élenjáró sztahánovistákkal, feloldvasta nekik művét és figyelmesen meghallgatta kritikájukat. A bányászok életének tanulmányozása segítette őt abban, hogy drámája főhősének, Ilja művezetőnek az alakját jól kidolgozza. Sokat segített Vorosilin elvtárs, a bányászati főiskola egyik tanszékének vezető előadója is, aki rámutatott a fiatal drámairó előtt mindazokra a jelenségekre, amelyek a termelés újabb és újabb sikereinek biztosítása érdekében annyira jellemzik a háborúutáni urali emberek munkaharcait.

Amikor Szalinszkij a való élet légkörét árasztó, átdolgozott darabját átadta a színháznak, hozzáfogtak, hogy a drámát a legjobb előadásban mutassák be.

A színház rendezője és a színészek együttes kirándulást rendeztek Nizsnij-Tagil bányáiba, hogy ott a helyszínen figyeljék meg, hogyan élnek, dolgoznak, küzdenek és győznek azok a hősök, akiket majd a színpadon kell bemutatniok.

„A legelsők útja" osztatlan sikert aratott a legőszintébb és leghivatottabb kritikusok előtt, akiknek életét mutatja be Szalinszkij darabja. A siker kulcsa a szerző, a színház és a terület élenjáró embereinek együttes munkájában rejlik. Szalinszkij darabjának bemutatója nemcsak a nézőknek nyujt nagyszerű élményt és tapasztalatot, hanem egyben komoly segítséget ad az új drámaíróknak is, akik Szalinszkij példáján felbuzdulva, munkamódszereinek felhasználásával, minden bizonnyal kiváló alkotásokkal fogják gazdagítani a Szovjetunió művészetét.

Tömegesen kérik a felvételt a termelőcsoportokba

Tegyük az újabb sikerek napjává a mai agitációs napot

Hajdú megyében a széleskörű felvilágosító munka eredményeképpen az Alkotmány ünnepe óta **40 százalékkal emelkedett az új belépők száma.**

Hajdúnánáson és Hajdúböszörményben hét-hét, Hajdúszoboszlón öt középparaszt kérte legutóbb a felvételét a termelőcsoportba. Nyujtó Imre balmazújvárosi középparaszt, akit most vettek fel a „Lenin" termelőcsoportba ezt mondja:

— Nekünk középparasztoknak is jó és biztos életet jelent a szövetkezet. A csoport tagjai jobban élnek, többet termelnek, könnyebben boldogulnak, mint az egyénileg dolgozó középparasztok, ezért léptem be a szövetkezetbe.

Hajdúsámsonban

a „Dózsa termelőcsoport

helyiségét esténkint zsufolásig megtöltik az érdeklődő dolgozó középparasztok, felvilágosítást kérnek, számolgatnak, összevetik eredményeiket aztán egyre többen jelentik be a csoportelnöknek

— **Meggyőződtem! Belépek!**

Nyírábrányban

húsz család részvételével alakult meg a „Győzelem" termelőcsoport és megalakulása után egy hét alatt már újabb 10 dolgozó parasztcsalád lépett be.

Vannak azonban hibák és hiányosságok is egyes helyeken. Igy például Görbeházán, ahol kezdeti sikerek után ellanyhulás következett be a helyi vezetők közül néhányan feladták az önkéntesség elvét és meg nem engedett módon akartak néhány dolgozó parasztot „rábeszélni" a szövetkezésre, mert mint mondották, ugyis tagosítás alá esik a földje. **Ez természetesen súlyos hiba. Az önkéntesség a szövetkezés alapelve és csak azt a munkát és azt az eredményt** könyvelhetjük el sikernek, ahol az önkéntesség elve érvényesül.

Az ifjúság és a nők

is kiveszik a részüket a szövetkezeti fejlesztési munkából. Igy a nánási DISz szervezet jó munkájáról beszélhetünk, ahol a „Dózsa" termelőcsoport fiatal tagja 17 egyénileg dolgozó parasztot hozott a szövetkezetbe. De részt kérnek a munkából a nők is. Igy püspökladány jó példáját említhetjük, ahol eddig már 20 dolgozó paraszt asszony lépett be a termelőszövetkezetbe.

Az újonnan belépők számának emelkedésével párhuzamosan nő a termelőszövetkezeti csoportok földterülete is. És ahogy erősödnek, úgy halad mezőgazdaságunk is lépésről-lépésre a szocializmus felé.

Eddig is sok szép eredménnyel dicsekedhetünk Hajdú-Biharban. A terménybegyüjtési csatát is mi nyertük. Nekünk kell élenjárni az őszi fejlesztési terv végrehajtásában is. Dolgozó parasztságunk a társasgazdálkodás útján találja meg boldog jövőjét és oda kell hatni a mai vasárnapi gyüléseken ezt még jobban elősegítsük.

Munkaérdemrend a zsadányi Dózsa-brigádnak

A békésmegyei állami gazdaságok dolgozói április 4-re felszabadulásunk ünnepére készülve felajánlották, hogy túlteljesítik a gazdaságuk tervében előirányzott termőeredményeket. — Az állami gazdaságok megyei központja most kiértékelte a brigádok munkáját. Az értékelés szerint legjobb eredményt a zsadányi állami gazdaság Dózsa-brigádja érte el, dolgozói a brigád számára kijelölt területen 17 mázsás átlagterméstértek el búzából. A brigádot a Munka Érdemrend III. fokozatára terjesztették fel emellett minden tagja pénzjutalomban is részesül. Rajtuk kívül a békésmegyei állami gazdaságok majdnem 600 dolgozója részesül munkajutalomban a prémiumok összértéke mintegy 50.000 forint.

Eldőlt a legjobb brigádvezető, legjobb traktoros stb. cím elnyeréséért folytatott versenyünk is. A legjobb versenyfelelős: Varga Mihály, Dombegyháza. Legjobb brigádvezető: Aranyos Sándor, Zsadány. A legjobb traktoros címét a legtöbb üzemanyagot megtakarító Bóda István (Károlyderék) nyerte el. A megye legjobb tehenésze Lénárt György (Kerek) legjobb elletőkanásza: Hévizi János (Békés), legjobb hízókanásza: Koncz József (Halaspuszta).

Börtönbüntetésre ítéltek több árurejtegetőt

Az Államvédelmi Hatóság 1950. augusztus 29. napján élelmiszerhalmozás büntette miatt több személyt őrizetbe vett. A büntető járásbíróság 1950. augusztus 31-én felelősségre vonta dr Kiss Dezső ellenforradalmi és korrupt magatartása miatt elbocsátott pénzügyi főtanácsost. A házkutatás során 100 kg cukrot, 170 kg lisztet és egyéb nagymennyiségű élelmiszert foglaltak le. Lefoglalták fél kg-t meghaladó és be nem jelentett arany ékszereit.

Wiedermann Szilveszter volt textilgyári vezérigazgató és angol világcégének magyarországi vezérképviselőjénél 1500 csomag gyufát, a vitrinben elrejtett mázsányi kockacukrot és lisztet, nagymennyiségű szemeskávét és más fűszerárut foglaltak le. Wiedermann e cikkeknek zugban való értékesítésével is foglalkozott.

Somlyó Hugó volt textilnagykereskedő, többszörös háztulajdonos lakásán mázsás tételekben cukrot és lisztet, valamint több kiló teát kávét, félmázsányi konzervet halmozott fel. A nagymennyiségű élelmiszert taxival hordta a lakására. Megállapitást nyert, hogy állandóan háborús rémhireket terjesztett az amerikai rádió hazugságai nyomán.

Ifj. Gerő Zsigmond több alkalmazottal foglalkoztató üzemtulajdonosnál, lakásán a házkutatás alkalmával 60 kg kristálycukrot, több mint 1 mázsa lisztet foglaltak le. Folyamatos vásárlásai lakóhelye környékén valóságos pánik-hangulatot idéztek elő.

Abudapesti büntető járásbíróság Gálffy-tanácsa a mai napon dr Kiss Dezsőt és Wiedermann Szilvesztert háromhárományi, Somlyó Hugót két évi és ifj. Gerő Zsigmondot egyévi 10 hónapi börtönre ítélte. Vagyonukat elkobozta és a lefoglalt élelmiszereket a KÖZÉRT-nek adta ki.

Cementtolvajok kerülnek a bíróság elé

A Betonjavító Nemzeti Vállalat egyik debreceni telepéről a napokban két zsák cementet ellopták. A tetteseket a lopáson rajtakapták éppen akkor, amikor a lopott cementzsákokat a közeli kukoricásba akarták elrejteni. Ifj. Éles József és Román Imre konyári lakosok voltak a lopás elkövetői akik már letartóztatásban vannak.

A bíróság ennél az esetnél már alkalmazni fogja a júliusban megjelent új rendeletet amely kimondja hogy az Alkotmány minden állampolgárának kötelességévé teszi a nép vagyonának megvédését és a társadalmi tulajdon megszilárdítását. Éppen ezért a rendelet úgy intézkedik, hogy a társadalmi tulajdon megkárosítóit szigorúbb eljárás alá kell venni és kisebb esetekben öt évig terjedhető börtönbüntetéssel, súlyosabb esetben pedig 10 évig terjedhető börtönre kell sujtani.

Ifj. Éles és Román a társadalmi tulajdont károsították meg és az új rendelet szerint készül már ellenük a vádirat.

Hadifogoly nőkkel kegyetlenkedett — négy és félévi fegyház

A megyei bíróság előtt a napokban Babustyák Ferenc tarcali lakos és Ludescher Antal a Horthy-világ tarcali főjegyzője állt, akiket háborús és népellenes büntettekkel vádoltak. Mindkettőjüket már régóta letartóztatták, ügyükben kétszer is volt tárgyalás de úgy a miskolci, mint a debreceni népbíróság ítéletét a NOT megsemmisítette és igy került most az ügy a debreceni megyei bíróság elé.

Babustyák 1944-ben Tarcalon két társával együtt Krohl Sándort véresre verte, német katonákkal járta a községet és a zsidó javak összeszedésénél mindent jogtalanul eltulajdonított. 1945-ben az egyik fogolytábor parancsnoka lett és itt kegyetlenkedett főleg a női foglyokkal. A tárgyaláson bebizonyosodott, hogy emberek törvénytelen megkínzásának részese volt.

Ludescher Antal, mint főjegyző engedte hogy Babustyák garázdálkodjon a községben, amikor a zsidó ingóságokat összeszedték. Bűnösnek mondotta ki őt a bíróság. Babustyák Ferencet négy és félévi fegyházbüntetésre, teljes vagyonelkobzásra és 10 évi politikai és jogvesztésre Ludescher Antalt pedig egyévi és hathónapi börtönbüntetésre vagyonelkobzásra és politikai jogainak felfüggesztésére ítélte.

Ünnepélyes keretek közt nyilt meg Debrecenben az új tanév

Eddig sohasem látott, el sem képzelt ünnepségek keretében nyitották meg tegnap délután Debrecen és az egész ország iskoláiban az új tanévet.

A felszabadulás megadta munkás és parasztszármazású fiatalságunknak a művelődés jogát. A tanulás nem a kiváltságosok monopoliuma többé, ezt ünnepelték tegnap délután az ovodáktól kezdve a gimnáziumok, és más közép iskolák diákjai és tanárai a szülőkkel karöltve.

Ujjászervezett VKM-ünk jobb és korszerűbb felszereléssel látta el az iskolákat, laboratóriumokat, kísérleti szobákat kaptak, a faluši fiatalság tanulásának megkönnyitésére ingyenessé tették a kollégiumi ellátást. Ebben az évben már szeptemberre sokmillió tankönyv áll diákságunk rendelkezésére.

A pedagógusok is felkészülésre szánták az elmult nyarat. Szakmai továbbképző, orosz nyelvtanfolyamokon készültek, hogy tudásuk legjavát adhassák át dolgozóink gyermekei zsámára.

Nevelőink, a Szülői Munkaközösségek, a MDP irányitása és a diákság fáradtságot nem ismerő munkája minimálisra csökkentette a lemorzsolódást középiskoláinkban. Mig a mult évben és azelőtt keresni kellett a középiskolai tanulók között a munkás és parasztszármazásúakat, addig ebben a tanévben a diákság több, mint háromnegyedrésze munkás és parasztszülők gyermekeiből tevődött össze.

A középiskolák átszervezése elé nagy várakozással tekintünk és várakozásunkban biztosan nem fogunk csalódni, mert az ipari technikumok szakszerűbb alaposabb képzést adnak tanulóifjúságunknak.

A pedagógiai gimnáziumok helyét elfoglaló újtipusú tanító és óvónőképzők pedig az élenjáró szovjet pedagógia eszközeivel ismertetik meg a hallgatókat.

A közgazdasági gimnáziumok átalakulnak közgazdasági szakiskolákká, hogy szakmailag és ideológiailag jól felkészült közgazdászokat neveljenek ki.

A tanulóifjúság, tanárok, szülők összefogása szükséges a reakció újabb provokációinak megsemmisítésére. A klerikális reakcióra új csapást jelent népköztársaságunk és a püspöki kar között létrejött egyezmény, mindamellett biztos, hogy a fekete reakció nem szünteti be aljas mesterkedéseit. Megpróbálja lebeszélni az ifjúságot, szülőket a továbbtanulásról. Hazug meséket kohol a diákság jövőjéről, de szerencsére a magyar dolgozó nép már tisztában van azzal, hogy népi demokráciánknak müvelt, tanult dolgozókra van szükségük és mind többen és többen küldik középiskolákba, egyetemekre gyermekeiket.

Az új tanév megnyitása, a diákság lelkesedése, a pedagógusok felkészültsége s a szülők érettsége a biztositék arra, hogy köznevelésünk fejlődése utóléri népgazdaságunk többi eredményeit.

Az új tankönyv a tudás fegyvere kezünkben

A legtöbb debreceni iskolában átvették már a tanulók az új tankönyveket, amelyek az MDP Központi Vezetőségének kritikája nyomán uj szerkesztésben és összeállításban került a diákok és nevelők kezébe.

Ellátogattunk a Péterfia-utcai általános iskolában is, ahol *Dézsi* Andrással, *Lőcsei*, *Garaguly* Gyula, *Stefán* Béla, *Csánki* Adorján nevelőkkel beszélgettünk az új tankönyvről.

— Az új tankönyveket nem csupán magukban kell szemügyre venni — mondotta az egyik nevelő —, hanem az óratervvel együtt. Az 1950—51. iskolai évben átmeneti óratervvel fog dolgozni az általános iskola, ami logikus következménye annak, hogy zökkenő nélkül folytathassa munkáját az 1951—52. iskolai évben életbelépő végleges óratervvel.

— A tantárgyak közül élen áll a magyar nyelv. Az V—VIII. osztályokban a magyar könyv és a magyar nyelvtan szolgálja az anyanyelv tanitását. Az új óraterv megszabja osztályonként az irodalomra és a nyelvtanra fordítható heti óraszámot. Ez igen megnyugtató a nevelőre nézve. Az előző tanévben sokat kívánt a tankönyv a tanulótól, amit a nevelő a kevés óraszám mellett nem tudott átadni eredményesen. Emellett a tankönyv formai szempontból építette fel az anyagot. A formai fokozatosság mellett nem törődött azzal, hogy osztályonként egy-egy iró müveiből súlypontot képezzen. Igy nem történhetett meg az V—VII. osztályban néhány iró megismertetésének elmélyítése. Ennek szerves következménye az volt, hogy a nyolcadik osztályban adott anyag túlterhelt lett. Ezeket a visszásságokat az új tankönyvek megszüntetik.

A történelemkönyvvel kapcsolatban így nyilatkoztak a nevelők:

— Az új történelmi könyveket a társadalmi fejlődések forradalmi szakaszai szerint állitották össze. Az V. osztályban még nincs történelem, a hatodikosok a mohácsi vészig, a hetedikesek 1849-ig bezárólag, a nyolcadikosok pedig a jelenkor napjaiig tanulják a történelmet. A multhoz képest nagy fejlődést mutat az anyagnak az az elkészítése és külös segitségükre van az átmeneti órabeosztás, amely szerint például a nyolcadikosok a tavalyihoz képest nem két, hanem négy órában tanulják az anyagot. Természetesen így eredményesebben lehet elvégezni az előirásnak megfelelő anyagrészt. Az új tankönyv, új segítőtárs, új fegyver lesz a kezünkben a szocializmus építésénél!

A diákok még nem tudnak nyilatkozni a könyvről, csak annyit tudnak mondani, hogy sokkal szebb, mint a tavalyi, sokkal több szemléltető kép van benne a multéhoz képest. Már az is siker, hogy a diákoknak jobban tetszik az új tankönyv, mert ezzel a tankönyvvel minden bizonnyal lesz kedvük foglalkozi.

Hulladékpapirból új tankönyv...

Megindult Debrecenben is a hulladékpapir gyüjtése — A hulladék papir is nemzeti kincs - 30 tonna egy hónapban

Debrecen egyik legfiatalabb vállalata a Papírhulladékforgalmi Nemzeti Vállalat. A Vöröshadsereg útja 41 szám alatt van az újonnan létesített vállalat, amely a hulladékpapírok gyüjtésével és azoknak papírgyáraink-hoz való elszállításával foglalkozik.

Magyarország behozatalra szorul papír terén s éppen ezért határozta el a kormány, hogy papírban szegény országunk dolgozóinak támogatása révén a behozatalt a minimumra csökkenti. Ennek elérése céljából országszerte megindult a hulladékpapír gyüjtése, mert gyáraink a hulladékpapírból új papírt tudnak gyártani.

— Közel egy hónapja működik vállalatunk — kapjuk a felvilágosítást — és a havi előirányzott, a 20 tonna súlyú papír összegyüjtését túlteljesítettük, mert már 30 tonnánál tartunk. A hulladékpapírért vállalatunk térítést fizet. A különböző minőségü hulladékpapirosokért kilónként 30 fillértől 1 forint 80 fillérig terjedő térítést fizetünk. A hivatalos rendelet szerint 18 féle minőségü papírost veszünk át. A szemetekből kikerült papirosért éppenúgy fizetünk, mint a régi, elavult akták csomójáért.

A telephelyen széttekintünk és ott látjuk az egyik sarokban a „Budapesti Közlöny" régi, elavult példányait, amelyet már régen kiselejteztek, de most elhoztak ide, hogy nemzetgazdaságunkat ezzel is segitsék. A városi tanács VI. ügyosztálya 225 kg papírt hozott be, az egyik hivatal pedig az 1910-es évekből való katonai felmentések és kimutatások nagy kötegeit szállította ide.

A telephelyen a begyüjtött papírt válogatják. A fehér papírt külön veszik a színestől. A hulladékpapírt bálákba préselik. Egy-egy bála súlya általában — egyszeri nyomás után 50—55 kg, kétszeri nyomás után 70—75 kg. Baranyai András bálázó azelőtt a magánszektornál dolgozott, ugyanebben a minő-

Név: ...
Budapest ...
CsB alkalmazott ...
—Bp Honvéd ...
nehéz sulyban ...
(légy...) is megvan — mondja —, hogy munkaruhát és bakancsot kaptam teljesen díjtalanul.

Megtudjuk még, hogy a debreceni úttörők máris sikerrel végeztek papírgyüjtést, de az elkövetkezendő időkben még nagyobb lendülettel kell minden dolgozónak kivenni részét a papírgyüjtésből. Tudni kell azt, hogy a hulladékpapír is nemzeti kincs! A hulladékpapírból különleges vegyi eljárások folytán kivonják a festéket és új, kitűnő minőségü papírt készitenek belőlük. Az augusztus elején felküldött debreceni hulladékpapírból augusztus közepén már új tankönyveket nyomtak!

Ajánlatos lenne, ha a házfelügyelők megszerveznék házukban a hulladékpapír gyüjtését. A háziasszonyok ne a szemétbe dobálják a már nem szükséges papírt, hanem adják oda a házfelügyelőknek, akik azt összegyüjtve beviszik a Vöröshadsereg útja 41. szám alatti papírgyüjtő központba. Érdemes is a mert az állam nem ingyen kéri a dolgozóktól a hulladékpapírt, megfizet érte!

A hivatalok pedig jó lenne, ha ismét átrostálnák irattáraikat és a szükségtelen aktákat, könyveket, stb. beadnák a Papírhulladékforgalmi Nemzeti Vállalatnak.

A hulladékpapír gyüjtése nemzeti érdek!

Kereskedelmi és pénzügyi dolgozók újító kiállítása Debrecenben

A Kereskedelmi és Pénzügyi Dolgozók Szakszervezete újítókiállitást rendezett, amelyen a kereskedelmi élet terén elért újításokat mutatják be.

A kiállítást Medveczky Lajos, a Kereskedelmi és Pénzügyi Dolgozók Szakszervezetének hajdú-biharmegyei titkára nyitotta meg és a megjelent érdeklődők előtt ismertette annak jelentőségét.

— Eddig az volt a hiedelem — mondja Medveczky Lajos — hogy kereskedelmi vonalon nem lehet újitani, de a most kiállított anyagok bebizonyítják ennek ellenkezőjét. Ez a kiállítás azt a célt szolgálja, hogy kiküszöbölje a kereskedelem egyes területén még mindig fennálló bürokráciát, másrészt az újítások bevezetésével nemzetgazdaságunk jelentős összeget takarit meg s a dolgozók is meggyorsíthatják munkájukat.

— Feladat most, hogy a debreceni dolgozók a kiállítás megtekintése után tárgyalják meg az itt látottakat s ki-ki munkaterülete szerint használja fel azokat — fejezte be Medveczky Lajos.

A megnyitó után a kiállítás résztvevői kisebb csoportokba tömörülve nézték sorra a kiállított anyagot. Sokan álltak Somodai Árpád újítása előtt, amely egy betétrostély alkalmazásával kiküszöböli a fafütéses cserépkályhák szénfütésre való átrakását. A megtakarítás jelentős összeget tesz ki, mert a rostély 57 forint, az átrakás pedig 400 forintba kerül.

A Terményforgalmi NV a fuvarhiteljegyek bevezetésével kizárja a visszaéléseket, tévedéseket s az időmegtakarítás mellett az adminisztratív költséget 10.000 forinttal csökkenti.

Az OTI-nál özv. Simkó Béláné újítása — a betegemelő ponyva — lehetővé teszi az ágy rendbehozását anélkül, hogy a betegnek fel kellene kelnie, vagy pedig emelgetéssel a beteg kényelmét zavarnák.

Ezek mellett sok újítása van az O. SZ. H.-nak, a Magyar Nemzeti Banknak, az Afortnak, Közértnek, Füszért NV-nek és más vállalatoknak is.

Az újítások azt mutatják, hogy dolgozóink a munka minden területén igyekeznek bevezetni olyan újításokat, amelyek a munka észszerüsítése mellett szocialista épitőmunkánkat előrelendítik.

Megváltozott a Debrecen—Nyírbátor—Mátészalkai vonat menetrendje

1950. évi szeptember hó 1-én nulla órakor kezdődő hatállyal a volt DNYBV vonalon Debrecen-Nyírbátor-Mátészalka viszonylatban új menetrend lépett életbe.

Az új menetrendben az alábbi személyszállító vonatok közlekednek:

6720 sz. vonat Debrecenből ind. 4 óra 39 perckor, 6722 sz. vonat Debrecenből ind. 7 óra 55 perckor (motorvonat), 6724 sz. vonat Debrecenből ind. 14 óra 05 perckor, 6726 sz. vonat Debrecenből ind. 17 óra 00 perckor (motorvonat), 6728 sz. vonat Debrecenből ind. 22 óra 10 perckor (motorvonat), 6729 sz. vonat Mátészalkáról ind. 1 óra 09 perckor, 6725 sz. vonat Mátészalkáról ind. 11 óra 00 perckor (motorvonat), 6723 sz. vonat Mátészalkáról ind. 13 óra 13 perckor, 6721 sz. vonat Mátészalkáról ind. 19 óra 40 perckor (motorvonat).

Közöljük továbbá, hogy az összes személyszállító vonatok Debrecen állomásról (Nagyállomás) indulnak és Debrecen-Vásártéren át (Kisállomás) közlekednek Mátészalkáig és onnan ugyanezen útirányon át érkeznek vissza Debrecen állomásra.

Debrecen, Petőfi-tér állomást egyidejüleg megszüntetjük.

A fenti vonatok személyvonatként 2-ik és 3-ik kocsiosztállyal közlekednek.

MÁV Igazgatóság

BÉKE

Ma utoljára! 11, 3, 5, 7, 9 órakor!

KOMMUNIZMUS IFJU ÉPITŐI

Hétfőtől:

AZ UZSORÁS

új szovjet film

METEOR

Ma 4, 6, 8 órakor utoljára!

VIHAR ELŐTT

Hétfőtől—szerdáig:

AZ UZSORÁS

VIG

Ma 11, 3, 5, 7, 9 órakor

Holnap: 5, 7, 9 órakor!

VIHAR ELŐTT

új olasz film!

Utazzunk az úttörő vasuton

A Szovjetunió példája nyomán hívta életre Pártunk a guthi úttörővasutat, az ország második úttörővasutját. A gyakorlat bebizonyitotta, hogy ez az intézkedés helyes volt, mert a szolgálatban levő gyermekek a legnagyobb körültekintéssel, lelkiismerettel, figyelemmel végzik felelősségteljes szolgálatukat. Tisztában vannak azzal, hogy nagy feladatok megoldása vár az elkövetkezendő jövőben reájuk, igy ez a szolgálat előkészitő iskolája, próbaköve a rájuk bizott feladat pontos elvégzése. Nem lehet elfelejteni ezt a látványt, mikor kis kerek vonatinditó tárcsával megjelenik az intézkedés hevében kipirult arcú úttörőpajtás.

Az úttörők Nyirlugosig és vissza vezetik irányitják a forgalmat vasárnaponként az úttörővasuton. A vasútvonal Nyiracsád elhagyása után túlnyomórészt erdőkön, jenyveseken halad keresztül, igy a Guthra kirándulók utazását ez is kellemessé teszi. Az úttörővasúton vasárnaponként két vonatpár közlekedik: Debrecen fatelepről 9 és 13 órakor indul, Nyirlugosról 10.45-kor és 15.30-kor indul vissza. Felnőttek 5 forintért, úttörők 2.50-ért utazhatnak oda-vissza.

Utazzunk tehát az úttörővasúton a guthi erdőbe!

JÁNOSI ISTVÁN ...tező,

Közel 20 milliós beruházás a hajdú-bihari gépállomásokon

Csütörtöki számunkban beszámoltunk arról, hogy több mint 700.000 forinttal segíti kormányzatunk a hajdú-bihari termelőcsoportokat lakás- és raktárépitkezésben. Természetesen ezenkívül sokszázezer forintot kapnak a tszcs-k vetőmag, tenyészállat és egyéb juttatásokban.

Az állam gondoskodásából nem maradnak ki a gépállomások és az állami gazdaságok sem. A megyei tanács terv- és statisztikai osztályának jelentése szerint ez évben a hajdú-bihari gépállomások fejlesztésére 19 millió forintot fordit kormányzatunk, melyből jelentősen megerősödik Hajdú-Biharban a falu nehéztüzérsége.

Az állami gazdaságok is komoly összegü támogatást élveznek. Ez évben a debreceni állami gazdaság alközpontjának fejlesztésére 4 millió 500.000 forintot, baromfitelep fejlesztésére 400.000 forintot, gépesitésre, traktorok beszerzésére 5 millió forintot, lakásépitésre 628.000 forintot, továbbá az állattenyésztés fejlesztésére 6 millió forintot ad a kormány.

Ezenkívül új bekötőutakkal segíti népi demokráciánk a falu dolgozóit. Bodán, Ebesen, Viden és a Hortobágyon épülnek 2,500.000 forintos költséggel bekötőutak, ezenkívül több tanyaközpont épül Hajdú-Biharban, melyek jelentős segítségül szolgálnak majd dolgozó parasztjainknak. A tanyaközpontokban községházát, iskolát, kultúrotthont, napközit, bölcsődét, gyógyszertárt épitenek és az ötéves tervünk végére virágzó tanyaközpontok létesülnek Hajdú-Bihar megyében.

Versenyre hívták ki a hajdúszováti földművesszövetkezet dolgozói az ország összes földművesszovetkezeteit a kukorica szállitási szerződés határidő előtti megkötésére

A hajdúszováti földművesszövetkezet már a terménybegyüjtésben is jó munkát végzett. A szövetkezeti vezetőségnek a népnevelő gárdának valamint a terményfelvásárlónak nem kis része van abban, hogy a község országosan is kiemelkedő eredménnyel ötszörösen túlteljesitette a terménybeadási kötelezettségét. Most a begyüjtés lezárulásával sem pihennek meg babéraikon a szövetkezet dolgozói, hanem újabb munkával, újabb feladatok megoldásával fejlesztik tovább sikereiket. Ennek egyik bizonyitéka az is, hogy

versenyre hívták ki az ország összes földművesszövetkezetét kukorica szállitási szerződés határidő előtti megkötésére.

A versenyfelhivás szövege a következő:

— **Mi a hajduszováti földmüvesszövetkezet dolgozói versenyre hivjuk ki az ország összes földművesszövetkezetét a kukoricaszállitási szerződés határidő előtti megkötésére.**

A gabonaszállitási szerződés tapasztalatait felhasználva vállaljuk, hogy a szeptember 30-i határidő helyett felvilágositó munkával és a dolgozó parasztságunk segitségével szeptember 20-ig lekötjük az összes feleslegeket.

Előre a szállitási szerződés határidő előtti sikeres teljesitéséért a Magyar Dolgozók Pártja és annak bölcs vezére Rákosi Mátyás vezetésével.

A megye nyolc községében tartanak ma beszámolót a Szovjetunióban járt parasztküldöttség tagjai

Termelőszövetkezeti mozgalmunk kitárt kapuján át dolgozó parasztságunk újabb tömegei lépnek országszerte a nagyüzemi gazdálkodás útjára. Hajdú-Bihar megyében is több ezerre tehető már azoknak a dolgozó parasztoknak a száma, akik a szebb életet választották és beléptek a csoportba.

A növekvő eredmények elérésében, komoly segitséget nyujtanak a Szovjetunióban járt parasztküldöttek, akik fáradhatatlanul megmagyarázzák a falu dolgozóinak a kolhozok, szovhozok rendkívüli gazdagságát, a kolhoztagok kiegyensúlyozott életét és a nagyüzemi gazdálkodás soksok előnyeit. Számtalan olyan dolgozó paraszt van, akik ilyen beszélgetések és rövid beszámolók után önként kérték felvételüket a csoportba,

vagy sokan csatlakoztak ahhoz a két szövetkezethez, amelyet Klenczner József és Kathi Zsigmond alakított a megyében.

Parasztküldöttségünk tagjai azonban nem elégszenek meg ezzel az eredménnyel, hanem tovább szélesitik a felvilágositó munkát. Beszámolók formájában parasztságunk tízezreinek mondják el, hogy mit láttak mit tapasztaltak a Szovjetunióban már ma vasárnap a megye jónéhány községében lesznek ilyen beszámolók.

Esztáron Gém Ferenc központi kiküldött, Hajdúbagoson Klenczner József, Nagyhegyesen Tukacs János, Polgáron Áncson Mihály, Tépén Szatmári László, Tiszacsegén Gulyás József, Berettyószentmártonban Kathi Zsigmond, Bagamérban Kovács Sándor beszél a falu dolgozóihoz.

Parasztküldötteink beszámolója iránt már is megyeszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg. Annál is inkább, mert az előadásokon keresztül dolgozó parasztságunknak újból lesz alkalma meggyőződni arról, hogy milyen fejlett, tökéletesen gépesített a szovjet mezőgazdaság, hogy milyen jómódú, megelégedett a kolhozban a dolgozó parasztság élete.

Új szovjet versek a békéről

Moszkvából jelentik: A **békéért** vívott harc és a szovjet hazafiság témája sok szovjet költő versében jut kifejezésre.

A békéért vivott harc a témája Alekszej Szurkov új verses kötetének. A kötet cime: „Béke a világnak" A versek az új háború angol-amerikai gyujtogatói ellen folyó harcról, a békeharcosokról, a szabad Kina, Csehszlovákia és Lengyelország népeinek dicsőséges útjáról szólnak. „E név: zászló" című versében a költő arról ir, hogy „napról napra jobban terjed az egész világon a békemozgalom és az emberek minden országban tudják: Sztálin — e név annyi: ne legyen háború."

„A béke őrhelyén" a cime Szergej Prokofjev új kantátájának, melynek szövegét Szamuil Marsak irta. A kantáta élénk állitja a hős francia és belga rakodómunkások alakját, akik megtagadták az amerikai hadianyag kirakását. Előttünk áll Raymonde Dien, a hős francia lány és a többi békeharcos alakja.

Öt vándorzászló a legjobb eredményekért

A darabbér és új normák bevezetése napján öt vándorzászlót indítottak el a debreceni Járműjavító NV dolgozói az üzem legjobb munkásai számára. Csak napokat időznek a zászlók egy-egy munkapad mellett, mert a nemes verseny eredményeképen mindig túlszárnyalják az addigi legmagasabb normát.

Az új normarendezés óta sokan ismét túlhaladták a száz százalékos teljesítményt. Így: Harsányi István és Szabados Sándor carussel esztergályosok 116, Szabó III. Sándor 113, Nagy József agyfúrós 106 százalékot teljesítenek. De ugyanígy dolgoznak, emelik százalékukat a mozdonyszerelde, kocsiosztály, és a kazánműhely dolgozói is. Egyéni és brigádversenyre hívják egymást a műhelyek dolgozói.

Állandó újításokat vezetnek be a dolgozók, melyek mind a több és jobb termelést szolgálják.

Antal József marós újításával, mellyel a hordrugó csapszeg marását módosította eddigi teljesítményénél háromszor többet tud termelni.

Nagy László a hajlékony támcsavar esztergályozásánál vezetett be eredményes újítást.

Ujítási javaslatot terjesztett elő Bihari Béla, a kocsiosztály sztahánovista vezetője. Ennek az újításnak a bevezetése 206 ezer forintos megtakarítást jelent.

Az új normák túlszárnyalására legutóbb Vég Antal tüzikovács, Jenei Antal esztergályos és sokan mások terjesztettek be újítási javaslatokat.

Közszemlén a tanácstag-választók névjegyzéke

Debrecen város tanácsának végrehajtó bizottsága értesíti a város közönségét hogy a helyi tanácsok tagjainak választásával kapcsolatban készült ideiglenes választói névjegyzék 1950. évi szeptember 5. 6 és 7 napjain reggel 8 óráig a városháza földszint 8-as számú szobában közszemlére lesz téve.

Ezenkívül a névjegyzék egy példánya szavazókörönként erre a célra kijelölt helyiségben, továbbá a város belterületén, kertségekben és telepeken a választók jegyzéke házanként is ki lesz függesztve.

Az egyes szavazókörökhöz tartozó összes választók névjegyzékének kifüggesztési helye szintén a városháza földszint 8-as számú szobájában tudható meg.

A névjegyzékből történt törvényellenes kihagyás miatt a kihagyott személy, a törvényellenes felvétel miatt pedig bármelyik választó felszólalással élhet. A felszólalás az 1950. évi szeptember hó 5. napjától kezdődően szeptember hó 13. napjáig bezárólag lehet beadni, ugyancsak a városháza földszint 8-as számú szobájában. Ha a kihagyás miatt olyan személy él felszólalással, aki összeíró lapot még nem adott be összefrólap kitöltésével kérheti a névjegyzékbe való felvételét. A felszólalás illetékmentes.

A végrehajtó bizottság elnöke.

Anyakönyvi hírek

Születések. Csoban István gazd. Csokonai u. 32. éva Király Imre gazdálkodó Bánk 27. Erzsébet Rácz Lajos bádogos Vereseny u. 26. Katalin, Sirokmán József MÁV lakatos Táncsics u. 9 József, Madai László kubikos Kút u. 120 László, Veress Géza egyetemi demonstrátor Baranyai-úti bérház Judit, Pajkes Antal MÁV a.k. Lónyai u. 26. Antal, Koczka János MÁV intéző Csap u. 27. Mária, Barti Lajos gazdálkodó Zúgó u. 4. Lajos, Molnár Dániel MÁV kalauz Nagyerdei u. 1. József Faragó Mihály MÁV esztergályos Lehel út 28. Ilona, Miskolczi János vagongyári munkás Kisfaludi u. 37. Éva, Bálint Domokos MÁV fűtőszt Kerti u. 12. László, Dienes Barnabás tisztv. Bethlen u. 25. Barakás, Szegedi György nyomdász János u. 17 György, Szilágyi Miklós fm. npsz Bellegelő 44. Mihály.

Házasságok. Szabó Gyula posta s. m. Forgács u. 7 és Kocska Aranka Szoboszlai ut 26. Szilágyi Sándor TSzCs tag Elep 1. és Katona Mária Elep 1. Onodi Sándor gyári munkás Simonffy u 26. és Szénási Irén Barna u 17. Kecskés Lajos férfiszabó s. Péterfia u 2 és Szabó Ilona Csapó u. 32. Barabás Lajos egyetemi hallgató Malomköz 6. és Szász Margit Forgács u. 14. Máté István s. m. Irén u 21. és Zeupos Róza Irén u. 21 Pocsay András gépkocsikísérő Darabos u. 52 és Fekete Rozália Darabos u. 47 Majoros Imre MÁV alvázlakatos Öreg János u. 29. és Fülöp Róza Munkás u. 53. Pap Pál rendőrfőhadnagy Sagvári Endre u. 7. és Varga Jolán Vörös Hadsereg útja 58. Szentesi Mihály kőműves s. Dobozibérház és Laki Mária Komlóssy út 56. Tóth László tanító Kígyó u. 47. és Molnár Teréz Marx Károly u. 62. Kovács László villanyszerelő s. Tarr u. 1. és Székelyhidi Erzsébet Meszena u. 9 Sinka Menyhért szövetkezeti könyvelő Kuruc u 94 és Harsányi Anna Jerikó u. 64-c. dr Molnár Gábor orvos Sztálin krt 78. és Dienes Sarolta Dózsa u. 3. Erdei Tibor címfestő s. István út 45. és Magyar Emília Erőse Lajos u. 7. Endre MÁV s. tiszt Pályaudvar és N. Biró Magdolna Simonyi út 11-a Páeti Imre lakatos s. Szotyori u. 44 és Lőrinczi Júlianna Szotyori u. 44 Rák Imre városi könyvelő Simonffy u. 10. és Szabó Erzsébet Keresztesi u. 7. Ungvári János gazdálkodó Rákóczi u. 3. és Nagy Erzsébet Kétmalom u. 15. Kiss Gyula bútorgyári tűzoltó Ménrót u. 14 és Tunyogi Erzsébet Teleki u 73. Einer Sándor tisztv. Varga u. 15. és Pap Margit Maróthy György u. 28. Tarjáni Sándor hentes és mészáros s. Széchenyi u. 28. és Kiss Róza Rigó u. 45. Takács Sándor lakatos s. Bellegelő 523. és Nagy Jolán Virág u 9 Pántye Sándor MÁV géplakatos Bújdosó u. 23. és Gellért Piroska Burgondia u. 18. E. Szabó Lajos kőműves s. Böszörményi út 10. és Forgó Erzsébet Böszörményi út 10. Balogh Sándor MÁV s. tiszt. Táncsics Mihály u. 11. és Nagy Erzsébet Markotányos u. 24 Kondorosi Sándor MÁV mozdonyvezető Bajcsy-Zsilinszky u. 50. és Berszán Katalin Bajcsy-Zsilinszky u. 50. Fazekas Zsigmond cipész s. Füvészkert u. 10. és Ökrös Nagy Margit Füvészkert u. 10. Pinczés Ferenc MÁV fűtőházi munkás Teleki u. 68. Esenszki Bertalan járási tisztv. Polgár és Krausz Irma Baross u. 2. Kudi Aladár MÁV gyári munkás Keresztesi u. 25. és Juhász Róza Klapka u. 23. Bakos József lakatos átkepzős Sárosi u. 6-a. és Papp Irén Sárosi u. 6-a. Matusek István szobafestő és mázoló s. Vágóhid u. 1. és Szatmári Ilona Vágóhid u. 1.

HIRDESSEN a »DEBRECZEN«-ben!

x **Bihary** Gizella zenetanárnőnél beiratkozás zongora, szómi, cimbalom zeneelmélet és magyar nóta tanszakokra. Faragó u. 8. 38-32.

x **3—6 éveseknek** délelőtti foglalkoztatása. Batthyány-utca 16.

x **T. Uray Magdolna** államilag engedélyezett zenejskolájában a tanítás megkezdődött. Beiratkozni lehet előképző zongora, hegedű és szolfézs tanszakokra. Révész-tér 2. Kistemplomnál.

— **Szabadtéri tájszínház a Hortobágyon és Ebesen.** Az Állami Csokonai Színház tájegyüttese szeptember 11-én. Ebesen a „Mélyszántás"-t. 12-én a Hortobágyon a „Gerolsteini nagyherczegnő" című szatirikus nagyoperettet mutatja be. A nagy érdeklődésre való tekintettel, mindkét előadást szabadtéri színpadon játszák le.

— **Népmenü** szeptember 4-től 10-ig. Hétfő: Rántott tiéves tejfeles tök feltéttel. — Kedd: Zöldbab leves, főtt tészta. — Szerda: Egy darab töltött paprika, 2 darab pogácsa. — Csütörtök: Húsleves tésztával, főtt hús lecsós burgonyával. — Péntek: Tejfeles tojás leves parajfőzelék főtt tojással. — Szombat: Paradicsomleves borjúsült burgonyával. — Vasárnap: Zöldségleves rántott sertésszelet káposzta salátával.

Hírek

Hajdúdorogon jégeső esett

A hűvös tengeri léghullámok egyre nagyobb tért hódítanak meg Európában és változékonnyá teszik az időjárást. Lengyelországban tegnap már csak kevés helyen volt 20 fokon felüli meleg. Az északnyugati irányból előretörő tengeri léghullám a Kárpát-medence felett találkozott a meleg levegővel és ezért pénteken este sokfelé volt eső hazánkban. Pénteken délelőtt és a délutáni órákban egyébként még nagy melegek voltak a Dunántúlról 29—31, a Tiszántúlról 30—32 sőt Turkevéről és Békéscsabáról 34 fok melegat jelentettek. Este beborult országszerte az ég és majdnem mindenütt volt eső. Baján és Békéscsabán szélvihar volt. Hajdúdorogról pedig jégeső jelentettek. A csapadék mennyisége az 5 milliméter csak Esztergom és Sopron környékén érte el. A Duna vizének hőmérséklete Budapestnél 22 fok, a Balatoné Siófoknál pedig 24 fok.

Várható időjárás: Mérsékelt, időnként élénkülő szél, változó felhőzet, többfelé újabb kisebb eső, a hőmérséklet kissé még csökken.

—o—

Körforgalom a Nagytemplom előtti téren

A debreceni városi és járási rendőrkapitányság közli hogy f. évi szeptember hó 4-től a ref. nagytemplom előtti téren körforgalmat állít be. A járművek részére a Csapó-utcáról a Vöröshadsereg-útjára való behajtás csak a tér megkerülésével történhet. A Hatvan-utcából a Péterfia-utcára csak a teret megkerülve, tehát az Arany Bika előtt elhaladva juthatnak. A Hatvan-utcából a Péterfia-utcára a nagytemplom előtt elhaladni tilos.

A kapitányság vezetője.

— **Éjszakai ügyeletes gyógyszertárak** szeptember 2—8-ig: „Megváltó". Vöröshadsereg-útja 18. — „Tisza". Péterfia-utca 67. „Szent-háromság" Szabó Kálmán-utca 24.

RÁDIÓMŰSOR. Vasárnap. Kossuth rádió. — 7: Reggeli zene. Utánuk naptár. — 8: Hírek. — 8.30: Szív küldi szívnek szívesen. 9: Vidám zenés kalandozás. 10: Egy falu — egy nóta. 10.45: Kölügyi negyedóra. 11: Döntsd a tőkét! 11.25: Hangfelvételek. 13: Zenés posta. 14.15: Tarka muzsika 15.30: Magyar dalok. 16.30: Kovács, a kapitány. Elbeszélés. 17.10: Könnyű dalamok. 17.40: Kincses Kalendárium. 19: Védd a békét! 20.25: Tánczene. Közben: 21: Hangképek a vasárnap sportjáról. 21.30: Totohírek. 22.30: Két olasz kiscpera. 23.50: Hanglemez. — Petőfi-rádió. 7.30: Szabadegyházak félórája. 8. Indulók. 8.30: Falurádió. 9: Református vallásos félóra. 9.30: Reggeli hangverseny. 10.15: Női szemmel. 10.50: Hanglemez. 11.15: Miska bácsi lemezesládája. 11.30: Bányászműsor. 12: Déli muzsika. 13: Színes muzsika. 14: Tánczene. 14.39: Igaza van — nincs igaza. 14.50: Hanglemez. 15: Kérdezz — felelik! 15.20: Fischer Annie zongorázik. 15.45: Vasárnapi krónika. 16: Gyermekszínház. 16.40: Szív küldi szívnek szívesen. 17: A lélek mérnökei. 17.40: Szórakoztató zene. 18: Tánczene. 18.40: Bartok műveiből. 19.30: J. S. Bach zenés életregénye. 21: Szovjet népek dalai. 22: Cigányzene. 22.45: Zenei osztály műsora.

Akar Ön egy
VILÁGVEVŐT?
Vegye meg
a **Szabad Száj**
legújabb számát, amelyben két remek díjazású rejtvénypályázat fut egyszerre.

9 oldal

A Hortobágy-malom versenyre hívta ki az ország összes malmait

A debreceni Hortobágy-malom dolgozói versenyre hívták az ország valamennyi malomüzemét.

Ötéves tervünk elsőévi részének időelőtti befejezésére versenyre hívjuk ki az ország valamenyi malomüzemét — mondja a versenykihívás.

A debreceni malomüzemi munkások által javasolt versenypontok: 1. akkumuláció túlteljesítése 120 százalékra, 2. hosszúlejáratú versenyszerződések megkötésének üzemen belüli, 100 százalékos megvalósítása, 3. a Koreai Héten elért eredmények megtartása, illetve fokozása, 4. a malomiparban az élüzemjellegre megállapított pontok elérése, vagy lehetőség szerinti megközelítése, 5. a dolgozóknak a Vorosin-mozgalomba való 100 százalékos bekapcsolódása.

Kedden a Liliomfi-val nyitja kapuit a Csokonai Színház

Magyar klasszikus mű felújításával kezdi idei szezonját az Állami Csokonai Színház. Szigligeti Ede híres bohózatát a „Liliomfi"-t tűzte elsőnek műsorára és ezzel fontos hivatást teljesít a színház, mert a drámairodalomnak egyik jelentős alakját, Szigligeti Edét hozza közel az új közönséghez.

Már megtartották az első jelmezes főpróbát is melyből kitűntek Szigligeti darabjának értékei. Nagyszerű vidámság, tiszta derű árad szét a színen, s a mondanivalókból kiviláglik Szigligeti demokratizmusa.

Leleplezi az álszent polgárt, aki többek között szent felháborodással fogadja a fiatalok nyílt és egészséges szerelmét, de közben ő maga minden erkölcsi gátlás nélkül vagyonszerzésre használná a házasságot.

A LILIOMFI SZEREPOSZTÁSA

És most közöljük a Liliomfi főbb szerepeiben bemutatkozó színészek neveit:

Szilvay professzor: Erdődi Kálmán, Camillia: Hotti Éva, Mariska: Péter Gizella, Liliomfi: Kauczky József, Szellemfi: Szöllő Bertalan, Kányai, telegdi fogadós: Selmeczi Mihály, Erzsi a lánya: Károlyi Judit. Gyuri pincér: Szentesi János, Schwartz, vendéglős: Bartos József, Adolf, a fia: Komlós Endre.

Muzsikáló nyári estek...

A népművelési központban először azon tanakodtak, hogy mi legyen az új „műfaj" neve. Pedig nem kellett volna, hogy az olyan nagy fejtörésre adjon okot. Vidám zenés hétvége, vagy muzsikáló nyári estek, tökéletesen mindegy. A lényeg a valóság, amit láttunk a Déri-téren, az áhitatos csendben figyelő közönség, mikor a színház karmestere Szathmáry Endre felvette karmesteri pálcáját és a közalkalmazottak zenekara játszani kezdett. Forradalmi indulókat, klasszikusokat. És aztán jöttek a különböző üzemek kulturcsoportjai, táncesoportok... Újra meg újra felcsattant a taps a közönség, mely megtöltötte a nézőteret, hálásan gondolt azokra, akik kellemessé tették a nyári hétvégeket. Vidám zenés a hétvége. És vidámak az emberek is és a kis szabadtéri színház kellemes emlékével térnek haza, hogy az új hét kezdetén fokozottabb erővel lássanak újra munkához a szocializmus építésében.

x **G. Fejes Éva** táncművészeti iskolájában a tanítás 15-én kezdődik. Beiratkozás a lakáson. Hatvan utca 31.

x **Katona Katika** és **Nyakas Lajos** jegyesek.

DIENES SÁRIKA
és
Dr MOLNÁR LAJOS
f. hó 2-án házasságot kötöttek.
M. K. É. H.

x **Kövérné Bacsó Alexandra** balettiskolájában felvételek megkezdődtek. Jelentkezni Vörös hadsereg 7., emelet 5—7-ig. Telefon:

x **Minden héten** lehetőleg szerdáig vásárold meg To.To szelvényedet.

— **A pénzügyi szakszervezet** kultúrcsoportja a SzOT kultúrverseny keretében helyi szerzők egyfelvonásos darabjával szerepel. Bemutatják D. Szabó László és Barna Tibornak a koreai kérdéssel kapcsolatos aktuális egyfelvonásosát.

— **Szeptember 9-én vagy 10-én** műsoros estet rendeznek a nagyerdei szabadtéri színpadon, melyen Sárdy János is fellép.

— **A Szovjetunióban** járt parasztküldöttünk szeptember 3-tól kezdve minden vasárnap délután félórás beszámolót tart a rádióban tapasztalatairól. Vasárnap Nejzer József kengyeli és Gyurgits szi i küldött beszámolója a látottakról 16.30-ig (délután 4-től fél 5-ig) a Kossuth-rádióban.

A DEBRECZEN SPORTJA

Életveszélyes-e a kiütés...

A kivilágított szorítóban irgalmatlan erővel támad a feketenadrágos versenyző. Mint a villám olyan gyorsan sorozza ütéseit ellenfele testére s a nagyszámú közönség egy emberként biztatja kedvenc versenyzőjét.

— Üsd ki! Üsd ki! — hangzik a kiáltás s ebben a pillanatban egy hatalmas jobb lengőütés csattan a kéknadrágos versenyző állán, egy pillanatra meg is roggyan a versenyző, rátámaszkodik a kötélre, a vezetőbíró már számol.

— Négy!... öt!.. Hat!..

De most alapállásba áll a kötélre támaszkodott versenyző s jelzi azt, hogy tovább folytatja a küzdelmet. Látszik rajta, hogy már kábult, nem olyan friss, nem olyan ruganyos mint az első menetben. Ismét felhangzik a közönség fergeteges buzdítása s a feketenadrágos versenyző még nagyobb lendülettel támad ellenfelére, különösen viszi be sorozatait és most egy rettenetes erejű horogütést üt, a másik versenyző elzuhan a padlózaton... A vezetőbíró ismét számolni kezd.

S amikor kimondja a tízet, a szorítósegéd és még néhányan bemennek a földön fekvő versenyzőhöz, felemelik és leviszik. Ugyanakkor pedig a közönség üdvrivalgása közepette a feketenadrágos versenyző kezét a magasra lendíti a vezetőbíró, ami azt jelzi, hogy „knock out"-tal, azaz kiütéssel győzött.

Mi pedig nem nézzük a következő mérkőzést hanem bemegyünk az öltözőbe, ahol már „életre" keltették a kiütött versenyzőt. Ott van mellette az orvos, alaposan megvizsgálja és közli, hogy komolyabb sérülést nem kapott. Az orvos nem más, mint dr Szatmári Ferenc, akit az ökölvívás közönsége jól ismer. Ő szokott ott lenni a mérkőzéseknél és most arra kérjük, mondja el milyen vélatozást idéz elő a versenyző szervezetében a „kiütés".

— Elsősorban is ott kell kezdenem — mondja dr Szatmári Ferenc — hogy az ökölvívó szervezetére bizony rengeteg munka hárul. **A felkészülésen, fegyelmezettségen, akaraterőn kívül jó edzésben kell lennie a versenyzőnek hogy egy háromszor háromperces mérkőzést végig tudjon küzdeni. Sokszor a győzelem is alig van jobb állapotban, mint a legyőzött. Éppen ezért nagy felelősség hárul úgy a sportorvosra, mint a kluborvosra, amikor egy-egy versenyzőt a mérkőzés előtt megvizsgál és mérkőzésre „alkalmasnak" talál.** Az ökölvívás annyira igénybe veszi a szívet, tüdőt és az izomzatot, hogy a harmadik menet végére még akkor is könnyen kiléphet a versenyző, ha nem is kapott nagy ütéseket.

— Azonban igen gyakran nagyerejű ütésekkel is kell számolnunk. Így **az álcsúcsra mért úgynevezett „horogütéseknél"**, ha azt az ellenfélnek sikerül tisztán bevinni, szinte elkerülhetetlen egy kisebbfokú agyrázkodás, amely a csontos vezetés útján tevődik át az agyvelőre. Ilyenkor aztán kisebbfokú eszméletlenség keletkezik. Néha nem mindjárt ájul el a versenyző, de mozgása, ütései elvesztik biztonságukat, gépiesen mozog, üt, arckifejezése bárgyú, vigyorgó lesz, öntudata elhomályosul. Néha egy erősebb ütésnél, máskor több kisebb ütés összegeződésnél az agyrázkodáson kívül agyvérzés is felléphet, ami már komoly következményekkel is járhat. **A kiütések kisebbik része a nyaki háromszögre, a gyomorszájra és a szívütésekre esik,** a beálló tüneteket pedig az úgynevezett „vágusizgalom" okozza.

— **A „szívgödör" ütésnél a szív hirtelen kihagyása és a szív erejének görcse okozza az eszméletlenséget. A nyakra mért ütés a nyaki háromszög táján érgörcs következtében az agy vérszegénysége miatt okozhat eszméletlenséget, míg gyomorütésnél reflektorikusan a szívműködés és a légzés bénul meg. Ilyen esetekben mindig sürgős orvosi beavatkozásra van szükség és ezért rendelkezik úgy az ökölvívó szövetség versenyszabályzata, hogy versenyorvos nélkül ökölvívó mérkőzéseket rendezni nem lehet.**

— Végül még annyit szeretnék megjegyezni, hogy az edzők a versenyzőket arra neveljék inkább, hogy ne kiütéssel győzzenek, mert ez a versenyző szervezetére káros befolyást gyakorolhat. Győzni lehet pontozással is, sőt az a mérkőzés a szép, ahol a technikai fölény érvényesül és nem a nyers erőszak. És ha ezt az edzők megvalósítják, akkor úgy hiszem, még nagyobb lesz az érdeklődése az ökölvívás iránt és akkor majd szók is elmennek a mérkőzésekre akik jelenleg még idegenkednek ettől — fejezte be nyilatkozatát dr Szatmári Ferenc.

D. HONVÉD—D. POSTÁS 4:1 (2:1)

Dohánygyári pálya: 1000 néző, vezette Szöllössy. Honvéd: Bartha — Tömöri, Gere, Göttle — Beluch, Sarkadi — Komlóssy, Borbély, Kovács, Nyírkos, L. Nagy. Postás: Fiam — Szűcs IV., Kádár, Oláh — Szigeti, Bakura — Cseke, Vékony (Tóth), Radnóti, Vincze, Józsa.

Nagy szélben játszották a mérkőzést. A Postás első félidőben lelkesen és veszélyesen játszott széllel támogatva. A Honvéd védelme ekkor sokat hibázott. Szünet után jól védekezett a Postás. A gólok sorrendje: 7. p. Szűcs IV. 0:1, 11. p. Kovács 1:1, 30. p. L. Nagy 2:1 — II. félidő 10 percében Komlóssy 3:1. 37. p. Gere 4:1. A Postás 2:1 állásnál Vincze révén 11-est hibázott. A II. félidőben Vinczét kiállították. Szöllössy gyengén vezette a mérkőzést.

Jók: Sarkadi, Borbély, il. Szűcs IV., Szigeti.

—

A D. Honvéd férfi és női NB II-es kézilabda csapata ma Miskolcon játszik bajnoki mérkőzést.

Jóslataink a mai NB I. mérkőzésekre: Vasas—EDOSz (3:2), Győri Vasas—Bőripari DSE (2:0), Szombath. Lokomotív—Csepeli Vasas (2:1) Textiles—Előre (4:1) Dózsa—Diósgyőri Vasas (5:2), Salgótarjáni Tárna—(3:1), Honvéd—Szegedi SzMTE (8:1), Dorogi Tárna—Postás (2:2)

A kerületi kispálya kézilabdabajnokság őszi idénye szeptember 9-én indul.

Tömegszervezeti naptár

KIOSz hírek. — Fűszerkereskedő szakosztályunk hétfőn du. 6 órakor halaszthatatlanul fontos ügyben értekezletet tart Székházunkban. — Hétfőn du. 7 órakor népnevelő értekezlet. — Rákosi-per olvasókör hétfőn pontosan 6 órakor Székházunkban.

—

KIOSz hírek. — Azok a cipészek, akik új igénylést adtak be hétfőn reggel 8 órakor irodánkban jelenjenek meg. — Kisfuvarosok szakosztálya ma 9 órára Nyomtató u. 9. alatt ülést tart. — Férfi és műszabó temetkezési csoport ma 10 órakor taggyűlést tart. — Akik a KIOSz-ba a nyáron MHK próbát tettek, ma a második próbát a Stadionban tegyék le. — A KIOSz sportfelelősök hétfőn este 7 órára irodánkban jelenjenek meg.

—

MNDSz hírek. — MNDSz városi titkárságon hétfőn üzemi ügyvezetői értekezlet lesz délután 5 órakor pontos megjelenést kérünk. — A nőnapi előadók mindannyian előkészítőre hétfőn 6 órakor feltétlen jelenjenek meg az MNDSz városi titkárságon. — Oktatásfelelősök kedden 5 órára az MNDSz központban feltétlen jelenjenek meg.

—

Nőnapi beosztás: Vasárnap: Határút 3 ó: Szabó Károlyné,

Hétfő: Dohánygyár 5 ó.: Mihályi Arminné, Ruhagyár 2 ó: Bárna Sándorné, „Zója" Cementipar 2 ó: özv. Láposiné, Alföldi Nyomda 4 ó: Vágó Tiborné Házelőgyelők 7 ó: Pesti Lajosné, Bútorgyár 3 ó: Kovács Kálmánné.

Kedd: **Vagongyár** üzemi fél 4 ó: Katz Józsefné (Ságvári).

—

Szakszervezeti hírek:

Közalkalmazottak szakszervezetének nyugdíjas csoportja má, vasárnap de. 10 órakor a Magyar Dolgozók Pártja helyiségében Csapó u. 58. sz. alatt taggyűlést tart.

Házfelügyelők szakszervezete vasárnap délután 3 órakor taggyűlést tart Vörös Hadsereg útja 61 sz. alatt A szeptember 3-ára hirdetett kultúrelőadás 10-re marad el.

— **Dohányárusok ügyeleti rendje:** Csenki Istvánné Vörös hadsereg-útja, Drágus Józsefné, Szent Anna-utca 45. Erdős László Balogh M. u. 2. Gyulai Sándor Petőfi-tér 6. Horváth Nándorné, Péterfia-utca 10. Juhász Konrádné Széchenyi-utca 8. Kardos Gézáné Vörös hadsereg-útja 28. — Katona János Csapó-utca sarok, Miskolci Józsefné, Márton Kálmán-utca 8. Anódi Mihályné, Batthyány-utca 6. Péntek Gáborné Mester-utca 43. Schiczler Lajosné, Bacsy Zsilinszky-utca. — Schnirer Istvánné, Szoboszlai-tér Sterbinszky Lászlóné, Csapó-utca 68. Szöllősi Sámuelné Kossuth-utca 58. Tóth József, Hatvan-utca 1. Tóth Mihály, Szabadság-útja 2. Ujfalussy Mária, Holló János-utca, Hegedűs, Szeremlei-utca 2. Madaris Pál, Pesti-utca sarok.

— **Nyolc estére szóló zenekari hangversenybérletet szervez az IBUSz.** Az IBUSz az Idegenforgalmi Hivatallal karöltve 8 estére szóló hangversenybérletet szervez. A hangversenysorozat októberben veszi kezdetét. A műsorban többek között önálló debreceni hangverseny is szerepel. A vasutas szakszervezet filharmonikus zenekarát Rubányi Vilmos vezényli, több esten budapesti szólisták vendégszerepelnek. Műsoron a mai és klasszikus szovjet és magyar alkotások szerepelnek ezenkívül a világ nagy klasszikusai közül Beethoven Bach és Mozart. Az országban először itt halljuk majd Sosztakovics 1950-es Sztálin-díjas művét, az „Erdők Éneke" címen, ezenkívül Glinka egy operáját és kifejezetten erre a hangversenysorozat műsorára írt kantátát.

Ma kezdődnek az MHK második időszakának próbái

A Stadionban reggeltől estig lehet próbázni

A „Munkára Hajtra Kész" sportmozgalom második időszakának próbái ma kezdődnek meg országszerte, Debrecenben és megyénk több községében ünnepélyes keretek között indulnak be a próbák.

Reggel 8 órakor a debreceni próbázók a Tóthfalussy-téren gyülekeznek onnan vonulnak fel zeneszókkal és jelszavas táblákkal a nagyerdei stadionba, ahol 9 órakor lesz az ünnepélyes megnyitó. Kilenctől 12 óráig, délután pedig 3 órától 7 óráig lehet próbázni mindazoknak akik MHK könyvükkel megjelennek és igazolják, hogy augusztus folyamán már két edzésen megjelentek.

A próbázások után este 7 órakor kultúrműsor kezdődik a víztorony melletti erdei részen, majd 8 órától éjfélig bált rendeznek. A mai napon városunk dolgozói majálissal egybekötve tesznek próbát a második időszak követelményeiből.

Szeptember 10-én motorverseny Debrecenben

A Szabadságharcos Szövetség debreceni motoros szakosztálya rendezésében, szeptember 10-én, jövő vasárnap nagyszabású salakpálya motorverseny lesz a nagyerdei stadionban.

A versenyen az ország legkitűnőbb versenyzői, így Domján, Kesjár, Zamecsnik stb vesznek részt. Itt lesznek a vidékiek legjobbjai is. A debrecenieknek is előkészületeket folytatnak és mint hírlik ifj. Lévai Sándor 250 kem-es Puch speciál vízhűtéses kompresszoros gépén indul.

Az országos verseny iránt máris nagy érdeklődés tapasztalható, ami érthető is, hiszen ez idei az évad legkiemelkedőbb debreceni versenye.

—

...eti—Tarányi mérkőzés lesz ma ...ten az elsőosztályú birkozó ...ával, mert a D. Lokomotív ... mérkőzés során a fél... ez a két versenyző ta... kozik. Tarányi aki hosszú éveken át Debrecenben versenyzett, most Budapesten van és a Bp. Honvéd versenyzője lett. A D. Lokomotív a honvédségi együttesen kívül még a Csepeli Vasassal is mérkőzik.

D. Lokomotív—Diósgyőri Vasas NB II férfi kézilabda mérkőzést rendeznek ma délben 12 órakor a D. Lokomotív sporttelepén.

Kerületi atlétikai verseny lesz ma délelőtt 10 órai kezdettel az egyetemi sporttelepen.

A D. Lokomotív jövő vasárnap Csillaghegyen játszik bajnoki mérkőzést.

Magyarország—Albánia nemzetek közötti válogatott labdarúgómérkőzést rendeznek szeptember 10-én, vasárnap Budapesten.

Hajdúnánáson úszóversenyt rendeztek az MHK előkészítésére. Eredmények: 50 m bokauszás: 1. Deák 44.2 2. Siket 57. — 50 m fiú gyors: 1. Osuja 38,1, 2 Szabó 44.2, — 50 m gyermek gyors: 1. Lengyel 41.3, 2. Kovács S. 43, 3. Kovács J 46 — 50 m ifj. mell: 1. Osuja 47, 2. Bende 50.7. — 50 m férfi gyors: 1. Kappelmayer 36.4, 2 Gorzó 37,1. — 200 m vegyes: 1. Lengyel 3:48,5, 2 Deák 3:55 — 200 m ifj. gyors: 1. Gorzó 3:38.2, 2. Kappelmayer 3:41,8. — 50 m leány mell: 1. Lengyel Mária 59.4, 2. Sebestyén Katalin 1:04.

TOTOEREDMÉNY

Vörös Meteor—Viscona 3:0.

—:) (:—

Országos rekorddal kezdődött a magyar úszóbajnokság

Pénteken este fejeződött be a magyar úszóbajnokság első versenynapja. Már az első napon országos rekord született. Székely Éva a 100 méteres női pillangóuszásban több mint egy másodperccel javította meg régi rekordját. Az első versenynap részletes eredményei:

100 m férfi pillangó: 1. Tumpek 1:09.8, 2. Németh 1:11.2, 3. Garai 1:12.8.

100 m női mellúszás: 1. Killermann 1:23.2, 2. Novák Éva 1:23.4, 3. Schmidt (Német Demokratikus Köztársaság) 1:27.2.

100 m férfi gyors: 1. Kádas 57.6, 2. Szilárd 58.4, 3 Groza (Románia) 1 perc, román rekord, 4. Gyöngyösi 1 perc, 5. Kettesi 1 perc.

100 m női hátúszás: 1 Temes 1:16.8 2. Novák Ilona 1:18, 3. Nagy 1:24.

200 m férfi mellúszás: 1. Pavlicek (Ausztria) 2.46, 2. Utassy 2:47,6 3. Gold (Német Demokratikus Köztársaság) 2:49.8.

100 m női pillangó: 1. Székely 1:19.2, országos rekord, 2. Iittomerszky 1:22.2 3. Killermann 1:23.2

4x200 m férfi váltó: 1. Magyarország A) (Csapó, Csordás, Nyéki, Kádas) 8:57.4, 2. Magyarország B) 9:22.4

x **Kovács Irma** Debrecen, Szent Anna-utca 60. és **Patki Antal** Orosháza, jegyesek.

— **A belkereskedelmi minisztérium** vidéki figyelő szolgálata jelenti, hogy Hajdúhadházon a földművesszövetkezeti bolt forgalma az utóbbi napokban hatalmasan megnövekedett. Dolgozó kisparasztok a sikeres terménybegyűjtés után 720 forintos tűzhelyeket és más háztartási cikkeket vásárolnak. A dolgozó parasztlányok ballonkabátot, fehérneműnek való finom szatén anyagokat vásárolnak.

HÁZASSÁG LEVELEZÉS (1)

43 éves vidéki önálló iparos vagyok 30—40 éves nő ismeretségét keresem, házasság céljából „Nyár" jeligére. 1—1884

HUSZEZERREL dolgozónő megismerkedne állásban lévő intelligens úriemberrel 40—55-ig. Házasság jeligére. 1—1917

ROMÁNIÁBA útitársat keresek, kinek már útlevele van vagy folyamatba van Nagy Antal Gáborján. 1—1875

EGY idős magános gazdálkodó felvenne idős nőt háztartás vezetéséhez. Házasság nincs kizárva, Ondód, Fáy-dulló 33-c. 1—1889

ÁLLÁS (2)

HÁZTARTÁSI alkalmazott beléphet Kígyó u 29. sz. 2—1932

KOMOLY, rendes nőt keresek bejárónőnek, Poroszlay út 21. 2—1918

OKTATÁS (3)

HORVÁTI Marga okleveles zongoratanár elfogad zongora gyakorlókat. Péterfia-u. 11. szám. 3—1888

RÁDIÓ HANGSZER (4

ZONGORÁT vagy pianinot bérelnék. Ajánlat „Zongora" jeligére a kiadóba. 4—1899

BÚTOR SZŐNYEG (5

MAGYAR perzsa összecsukó szőnyeg eladó, Kossuth 53. II. ajtó. 5—1913

KÉMÉNY fél háló bútor eladó, hármas tükörrel, Busi utca 5. 5—1907

CIPŐ RUHÁZAT (6)

EGY női perzsaláb és egy barna báránybőr bunda kistermetre eladó, Megtekinthető Kölcsey u. 22. 6—1901

GAZDASÁGI ESZKÖZ (7)

HASZNÁLT szekér, kocsirészek, bevasalt ócska kerekek, tengelyek, féderek járom, lőcsök, új szekér famunkája, használt teknők, feltört pénzszekrény, jégszekrény, ruhaszekrény ősz szetörve egészséges boroshordók must erjesztéshez kotyogók eladók Kossuth u 63. sz. 7—1890

ÁLLAT (9)

VÁLASZTOTT yorksirei malacok eladók Ajtó u. 21. alatt. 9—1894

ELADÓ 7 hónapos beoltott berksirei süldő Vendég u 61 9—1919

AJÁNDÉKBA adom 5 hónapos cirmos cicapárt, ahol táplálékuk biztosítva van, Batthyány u 16. 9—1914

MÉHANYÁK kaphatók, Attila tér 1. 9—1912

7 és 9 hónapos ártány süldő egy kecske, két választott yorkshiri malac eladó Zrinyi 63. 9—1905

ÉPÍTÉSI ANYAG (10)

ELADÓK ajtók, ablakok, fürdőkád tetőfedőpléh, vízleöntő, Varga u. 27. 10—1928

GÉP MŰSZER (11)

JÓ karban lévő fényképezőgépet 6x9-est veszek Széchenyi u. 10. Lovász Imre. 11—1895

JÁRMŰ (12)

GYERMEKKOCSI használt sport eladó, Vígkedvű Mihály u. 25. 3-ik ajtó. 12—1933

ADÁS VÉTEL VEGYES (14)

CSERÉPKÁLYHA kandallószerű olcsón eladó. Értekezni: Tanító hat. 14—1930

BÖRCEMENT, varrógép, kerékpáralkatrészek, szerelési anyagok olcsón Soltésznál, Kálvin tér 2. 9. 9. — 14—1924

JÓ állapotban levő mosókatlan üsttel eladó, Svetits bérház V. em. 3. Szarukán. 14—1920

FÜRDŐKÁD kályha, bútorok makulatúrapapír eladók, Burgundia u. 18. hátsó udvar. 14—1903

EGY használt kisebb zöldszínű cserépkályha eladó, Kölcsey u. 17. 14—1892

Tudománnyal az életért!
A hajdúdorogi természettudományok képes ismertetője az
ÉLET és tudomány
A legolcsóbb képes hetilap
Ára: 80 fillér.

ÜZLET (15)

ELCSERÉLEM földszintes 1 szobás komfortoes lakásom Kossuth Piac utca környéki 1 szobás összkomfortossal 1 emeletre is Hatvan u. 61. Győri. 15—1923

MAGAS költségmegtérítést átvesszük lakásait. Cserelakások. Beköltözhető hazak Gálocsynál Szoboszlai u. 2. 15—1906

KLINIKAI telephez közel költségmegtérítéssel azonnali beköltözésre 3 szobás összkomfortos kerti lakást keresek dr Bodnár Tibor sebészeti klinika. 15—1916

ELCSERÉLEM ozob konyhás lakáeom, Csillag u. 89. 15—1921

BUTOROZOTT SZOBA (16)

EGY nő kvártélyoet felveszek Meliusz tér 7 sz. 16—1893

BUTOROZOTT szoba fürdőszoba használattal kiadó, Apafi u. 137. 16—1935

KÉT jobb férfi lakást kaphat ágynemű nélkül Timar u. 52. Szücs. 16—1929

MAGÁNOS 50-es férfi lakást keres Lakás jeligére a kiadóba. 16—1936

BUTOROZOTT szoba utcai kiadó, egy darab kémenyla szekrény eladó. Faragó u 24. sz. 16—1922

KÉT egyetemi nőhallgató bútorozott szobát esetleg ellátással Maróthy 5. emelet. 16—1897

BUTOROZOTT szoba kiadó, egy személy részére, Piac u 69. II. em. 16—1934

TELJES ELLÁTÁS (17)

CSALÁDIAS otthon teljes ellátás. Magos György tér 28. sz. 17—1896

KÖZPONTBAN teljes ellátást keres zongorahasználattal fiatal tanárnő „Családtagként" jeligére. 17—1878

DIÁKLÁNYOKAT felveszek teljesellátással. Különszoba zongorával Zöldfa u. 2. bal I. ajtó. 17—1910

HÁZ VILLA (19)

CSALÁDI ház gyümölcsösei eladó Magos György-tér 28. 19—1896

ELADÓ Zúgó utca 4. számú ház beköltözhető lakással istállóval 19—1936

ELADÓ beköltözhető ház Esze Tamás u. 6. Homokkert 19—1902

KERTES családi ház 3 szobás lakómentes, villamosmegállónál sürgősen eladó, Hollő János út 42. 19—1898

FÖLD TELEK (20)

HAJDUSZENTGYÖRGY állomás Kákóczi-kertben szőlő-gyümölcsös beköltözhető lakással eladó, méhészetre kitűnő hely, vonatközlekedés kedvező, értekezni: Tóth Árpád (Késes) u. 84. 20—1931

ELADÓ Pacsirta u. 48 házhely. Érdeklődni Arany Bika Frank üzlet Gulyásnál 20—1909

INGATLANFORGALM IRODA (22)

BAKÓCZY ingatlaniroda Werbőczy 8. Eladó beköltözhető családiházak kertes házak villák, üzletes ház, szőlők, gyümölcsösök telkek Péterfián egyrendbeli négy szobás legmodernebb lakással 50.000. Simonyi út közepénél beköltözhető lakómentes háromszobás villa igen ritka alkalom 35.000. Simonyi út bloldalán háromszobás beköltözhető 900 öl gyümölcsös 30 ezer. Kisállomásnál háromezobás reme kesaládi ház gyönyörű gyümölcsössel 30 ezer Mester jobboldalán legremekebb üzleti ház nagy telekkel nagyon sürgősen elköltözés miatt 20.000. Varga kertben kettőszobás kertes családiház 14.000, Házrészek Varga utcán háromszobás prima alápincézett 12 ezer, egyszoba konyha kamarás 5000, egyszoba konyha kamarás 4000, egyszoba konyhás 2500 hihetetlen alkalmivétel. 2—1911

HIRDESSEN a Debreczen-ben

KISGAZDA PART TISZANTULI NAPILAPJA
CSEKKSZÁM: 61.006.

Felelős szerkesztő és kiadó: KISS ISTVÁN

Szabadság Lapnyomda ...cen Bajcsy Zs. u. 1.
Felelős vezető: Révész Imre